

MONITORING EU europoslance Hynka Fajmona

DUBEN / ZÁŘÍ 2009

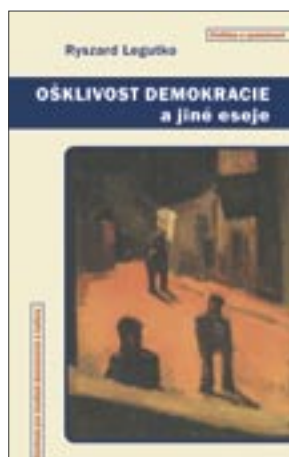
ONDŘEJ KRUTÍLEK, PETRA KUCHYŇKOVÁ, IVETA FRÍZLOVÁ

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY

BRNO, ZÁŘÍ 2009

NOVÉ PUBLIKACE CDK

RYSZARD LEGUTKO

Ošklivost demokracie a jiné eseje

„Ryszard Legutko patří mezi neoriginálnější myslitele současnosti, které charakterizuje ostrý a ironií prosycený pohled na politiku, společnost a kulturu.“ (Roger Scruton)

První český výbor esejů jedné z nejvýraznějších postav současného politického myšlení. Kniha představuje průřez esejistickou tvorbou Ryszarda Legutka od osmdesátých let až do současnosti. V první části publikace se autor prezentuje jako nekompromisní „dekonstruktor“ nejrůznějších „posvátných“ pojmů určujících podstatu současné politické reality (tolerance, svoboda, lidská práva). Druhou část knihy představuje Esej o polské duši (2008), pojednání o kulturně-politických dějinách Polska 20. století, které vyvolalo bouři svojí kontroverzní tezí o Polácích jako „národu bez identity“. Legutko se dokáže dívat na politické problémy ze širšího kulturně-společenského hlediska a jeho texty se vyznačují citlivostí vůči nejpalčivějším současným dilematům spojenou s hlubokým zakotvením v platónské tradici klasické politické filozofie.

Brož, 324 str., 320 Kč

JADWIGA STANISZKIS

O moci a bezmoci

Ve své zatím poslední esejistické knize polská autorka Jadwiga Staniszkis analyzuje aktuální téma vlivu globalizace na národní stát, a to zejména z pohledu fenoménu moci a proměny vládnutí. Dovojuje, že dnešní situace, charakterizovaná „strukturálním násilím“ globalizace působícím na státy a společnosti postkomunistické Evropy, vyžaduje zcela nový způsob pojmání moci i její reflexe. Tento způsob nalézá v přechodu k vícehodnotovému, nelineárnímu způsobu myšlení charakteristickému například pro filozofické směry Dálného východu. Autorka pozoruhodně kombinuje makro- a mikrovínu pohledu a sleduje historické, politické, filozofické a ekonomické faktory, které v našem regionu působí. Kniha se vyjadřuje k problémům současného Polska, které představuje v rámci působení globalizace na národní stát velmi zajímavý případ; řada zjištění je však nesmírně aktuální i pro situaci České republiky.

Brož, 200 str., 249 Kč

ANDRZEJ CHWALBA

Polsko 1989–2008

Dějiny současnosti

Kniha významného polského historika Andrzeje Chwalby mapuje vývoj země od jednání zástupců vládní moci, Solidarity a církví u kulatého stolu v roce 1989, které umožnilo první svobodné volby ve východním bloku, až po období vstupu země do Evropské unie. Příložené kalendárium zaznamenává nejvýznamnější události ve svobodné III. polské republice až do konce roku 2008. S nesnadným úkolem „napsat dějiny současnosti“ se Chwalba vyrovnává formou historické eseje, v níž věnuje mnoho prostoru mimo jiné ekonomickým reformám, proměnám polské společnosti, roli náboženství i vztahům se sousedními zeměmi. To vše je podloženo mnoha zajímavými statistickými fakty a výzkumy. Čtenáři se tak dostávají do rukou komplexní obraz státu a společnosti v období dynamických změn přechodu k demokracii.

Brož, 256 str., 298 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhuda 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

NOVÁ PUBLIKACE CDK

PETR FIALA, MARKÉTA PITROVÁ

Evropská unie

Nejprodávanější a nejkomplexnější publikace o Evropské unii v České republice, její první vydání nechybí v žádné z odborných knihoven. Autoři – renomovaní badatelé v oblasti evropské politiky – seznamují čtenáře s historií evropského integračního procesu, s vývojem, současnou podobou a funkcemi jednotlivých evropských institucí a s tím, ve kterých oblastech (politikách) a jakým způsobem Evropská unie působí. Kniha je zdařilou kombinací politologické analýzy a velkého množství informací. Formou srozumitelně napsaného a přehledně členěného textu nabízí kvalitního průvodce problematikou Evropské unie. Publikace nyní vychází ve druhém, aktualizovaném, výrazně doplněném a přepracovaném vydání. Zahrnuje události až do roku 2008 a čtenáři v něm rovněž naleznou řadu nových dat, grafů a tabulek, a navíc praktický jmenný a předmětový rejstřík. Kniha je určena nejen odborníkům, vysokoškolským studentům a profesionálům zabývajícím se z různých hledisek evropskou integrací, ale také širší veřejnosti, která má zájem získat co nejvíce kvalifikovaných informací o Evropské unii.

Vázané, formát B5, 808 stran, 798 Kč

DRUHÉ, DOPLNĚNÉ A AKTUALIZOVANÉ VYDÁNÍ

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

Navštivte
internetové stránky
www.fajmon.eu

HYNEK FAJMON

POSLANEC EVROPSKÉHO PARLAMENTU ZA ODS

PROFILY AUTORŮ

Ondřej Krutílek

Analytik evropské legislativy a šéfredaktor Revue Politika (www.revuepolitika.cz), lektor WebSchool.eu. Vystudoval politologii, mezinárodní vztahy a evropská studia na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Autor řady odborných i publicistických textů, příležitostný přispěvatel časopisů Reflex, Týden a Finmag.

Petra Kuchyňková

Analytička evropské legislativy a asistentka na Katedře mezinárodních vztahů a evropských studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. Vystudovala politologii, mezinárodní vztahy a evropská studia na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity (v současnosti zde postgraduálně studuje mezinárodní vztahy). Věnuje se především aktuálnímu dění v EU, její společné zemědělské politice a východní dimenzi její vnější politiky. K oblastem jejího odborného zájmu náleží také otázky současné ruské zahraniční politiky se zaměřením na vztah Rusko – EU.

Iveta Frízlová

Analytička evropské legislativy a koordinátorka projektů CDK. Vystudovala politologii, mezinárodní vztahy a evropská studia na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity a anglický jazyk a literaturu na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity.

OBSAH

EDITORIAL	6	Vnější vztahy	19
STALO SE...	7	Pražský summit zahájil fungování	19
PŘEHLED DĚNÍ DUBEN / ZÁŘÍ 2009	8	Východního partnerství	20
Daně	8	V Pittsburghu se uskutečnil summit G20	20
Komise hodlá bojovat proti podvodům s DPH	8	Vnitřní trh	21
Doprava	8	EP podporuje poskytování	21
Silniční balík definitivně schválen	8	přeshraniční zdravotní péče	21
EP: Pracovní doba v silniční dopravě musí být pro všechny stejná	9	Komise: Alternativní investiční fondy potřebují regulaci	21
Energetika	9	Pravidla pro čerpání	22
Energetický balík schválen	9	z Evropského globalizačního fondu se rozvolní	22
Informační společnost	10	Komise hodlá v EU posílit finanční dohled	22
Telekomunikační balík míří do třetího čtení	10	Zaměstnanost a sociální věci	23
Ceny roamingu se budou dále snižovat	11	EP podporuje Komisi při revizi	23
Institucionální záležitosti	12	antidiskriminační legislativy	23
Nová skladba EP po volbách 2009	12	Členské státy smetly ze stolu směrnici	24
Německo dokončilo ratifikaci	13	o pracovní době	24
Lisabonské smlouvy	13	EP: Zásada rovného zacházení se musí vztahovat i na OSVČ	24
Priority švédského předsednictví	14	EP (dočasně) proti prodloužení	25
Předsedou Komise EP opět zvolil Barrosa	15	mateřské dovolené	25
Justice a vnitro	16	Směrnice o tzv. modrých kartách přijata	25
Stockholmský program –	16	Životní prostředí	26
nástupce Haagského programu	16	Energetická náročnost budov se má podle EP	26
EU a kanadská víza	16	drasticky snížit	26
Program znovuosídlování uprchlíků v EU	17	Se zpřísněním ekodesignových pravidel	26
Rozšiřování	18	souhlasí EP i Rada	26
Island podal přihlášku do EU	18	EP: Energetické štítky by měly být	27
Slovinsko odblokovalo	18	na většinu výrobků	27
přístupová jednání Chorvatska	18	Rada přijala politickou dohodu	27
Spotřebitelé	18	o průmyslových emisích	27
EU proti opožděným platbám	18	PŘEHLED KLÍČOVÝCH	29
EP je pro štítkování pneumatik	19	HLASOVÁNÍ PLÉNA EP	29
		KALENDÁŘ NA ŘÍJEN 2009	33
		SEZNAM ZKRATEK	34
		SLOVNÍČEK	37
		SCHÉMATA	40
		ROZHODOVACÍCH PROCEDUR	40

EDITORIAL

Vážení čtenáři,

tímto monitoringem zahájíme dalších pět let zevrubného informování o dění v EU. I nadále hodláme psát především věcně a zaměřovat se na ty kauzy, jež mají potenciál – přímo či nepřímo – ovlivnit subjekty působící na území ČR.

Oproti předchozímu období jsme se po vzájemné dohodě se zadavatelem a „duchovním otcem“ monitoringu Hynkem Fajmonem rozhodli, že provedeme některé změny. Kromě typografie jsme zasáhli především do struktury našeho bulletinu. Executive summary nahrazujeme sekci Stalo se..., stručným shrnutím unijního dění za uplynulý kalendářní měsíc. Samotný text monitoringu bude členěn podle politik, příspěvky v jejich rámci budou řazeny chronologicky. Rozhodli jsme se tak proto, že dělení na projednávanou legislativu a aktuální problémy se přežilo a ztratilo vypovídací hodnotu. Změn doznají i jednotlivé příspěvky: kde to bude možné, bude uveden přímý odkaz na příslušný dokument i data jeho dalšího projednávání. Každý monitoring bude doplněn kalendářem na následující měsíc, seznamem použitých zkratk, slovníčkem a schématy rozhodovacích procedur.

Toto vydání je výjimečné tím, že shrnuje dění za takřka půl roku, čemuž odpovídá i jeho rozsah. Běžně bude monitoring dostupný vždy na začátku měsíce.

V případě jakýchkoli dotazů či připomínek jsme vám k dispozici na e-mailové adrese analzy@cdk.cz.

Příjemné čtení přeji

Ondřej Krutílek, Petra Kuchyňková, Iveta Frízlová

STALO SE...

Komise 4. 9. 2009 zveřejnila sdělení o společném programu EU pro znovuusídlování. Cílem je politická i praktická spolupráce mezi členskými státy při umísťování uprchlíků z třetích zemí na území členských států EU. Zdůrazňován je její přísně dobrovolný základ (více v příspěvku **Program znovuusídlování uprchlíků v EU**).

Slovinsko 11. 9. 2009 avizovalo záměr stáhnout veto, jímž blokovalo jednání o vstupu Chorvatska do EU. Přístupový proces bude obnoven 2. 10. 2009 (více v příspěvku **Slovinsko odblokovalo přístupová jednání Chorvatska**).

EP 16. 9. 2009 zvolil do čela Komise na dalších 5 let Portugalce Josého Manuela Durão Barrosa. 382 poslanců hlasovalo pro zvolení, 219 poslanců se vyslovilo proti a 117 se hlasování zdrželo. Přítomno bylo 718 poslanců ze 736 (více v příspěvku **Předsedou Komise EP opět zvolil Barrosa**).

Německý prezident Horst Köhler 23. 9. 2009 podepsal Lisabonskou smlouvu. Německo tak z právního hlediska završilo ratifikační proces (více v příspěvku **Německo dokončilo ratifikaci Lisabonské smlouvy**).

Komise 23. 9. 2009 prezentovala dlouho očekávané návrhy na posílení dohledu nad evropským finančním sektorem (tzv. finanční balík). Pod hlavičkou EU mají vzniknout dva nové orgány: Evropský výbor pro systémová rizika (ESRB) a Evropský systém orgánů finančního dohledu (ESFS) (více v příspěvku **Komise hodlá v EU posílit finanční dohled**).

Rada 24. 9. 2009 definitivně schválila tzv. silniční balík mající za cíl revidovat pravidla pro přístup na trh přepravy zboží a osob. Dojde především k rozvolnění dosavadních pravidel kabotáže a k relativnímu zmírnění podmínek pro dlouholeté provozovatele silniční dopravy (více v příspěvku **Silniční balík definitivně schválen**).

Rada 24. 9. 2009 podpořila revizi stávající směrnice o ekodesignu. „Záběr“ normy by se měl rozšířit: nově by se měla vztahovat i na „výrobky spojené se spotřebou energie“ (více v příspěvku **Se zpřísněním ekodesignových pravidel souhlasí EP i Rada**).

V Pittsburghu se 24.–25. 9. 2009 uskutečnil summit států G20. Závěrečné komuniké pouze potvrdilo předchozí závazky (více v příspěvku **V Pittsburghu se uskutečnil summit G20**).

PŘEHLED DĚNÍ DUBEN / ZÁŘÍ 2009

DANĚ

Komise hodlá bojovat proti podvodům s DPH

Návrh nařízení Rady o správní spolupráci a boji proti daňovým únikům v oblasti daně z přidané hodnoty ([KOM\(2009\)427](#))

Komise 18. 8. 2009 předložila návrh na posílení spolupráce národních daňových úřadů s cílem zabránit nárůstu přeshraničních podvodů s DPH.

Kontext

Nová norma má nahradit nařízení č. 1798/2003. Návrh volně navazuje na sdělení o koordinované strategii ke zlepšení boje proti podvodům s DPH, jež Komise uveřejnila v prosinci 2008.

Obsah

Návrh posiluje odpovědnost členských států za správní spolupráci v zájmu ochrany příjmů z DPH všech členských států a vytváří pro tento účel společnou, přesně definovanou strukturu – Eurofisc.

Spolupráce mezi národními daňovými úřady má probíhat na bázi rychlé výměny informací skrze adekvátně propojené databáze. Plátcí DPH by měli mít možnost získat potvrzení o platnosti identifikačního čísla určité osoby (např. obchodního partnera), jakož i odpovídající jméno a adresu.

Další vývoj

Legislativní proces byl zatím zahájen jen formálně, nikoli fakticky.

EP do něj bude zapojen pouze prostřednictvím konzultační procedury.

DOPRAVA

Silniční balík definitivně schválen

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádějí společná pravidla týkající se závazných podmínek pro výkon povolání provozovatele silniční dopravy ([KOM\(2007\)263](#))
Proposal for a Regulation of the European

Parliament and of the Council on common rules for access to the market for coach and bus services ([COM\(2007\)264](#))

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných pravidlech pro přístup na mezinárodní trh silniční přepravy zboží ([KOM\(2007\)265](#))

Plénum EP 23. 4. 2004 a Rada 24. 9. 2009 ve druhém čtení schválily tzv. silniční balík, soubor tří návrhů majících za cíl revidovat pravidla pro přístup na trh přepravy zboží a osob.

Kontext

Komise balík předložila v květnu 2007. Předpokládalo se, že jeho projednávání bude s ohledem na citlivost obsažených otázek spíše problematické, nakonec však ani jedna ze stran (EP, nebo Rada) nepřistoupila k žádným „revolučním“ krokům.

Obsah

Plénum EP schválilo tři zprávy výboru TRAN – jednu od Silvie-Adriany Țicău a dvě od Mathieua Grosche. Rada výsledkem hlasování EP (s ohledem na neformální dohodu z března 2009) přijala již jen formálně.

Instituce se postavily za rozvolnění dosavadních pravidel tzv. kabotáže (upravené nařízeními č. 881/92 a č. 3118/93 a směrnici č. 2006/94), nedošlo ale k jejímu úplnému zrušení. Nadále bude možné „kabotovat“ třikrát během 7 dní, v každé zemi jen jednou a do tří dnů od vstupu na její území.

Pokud jde o „pravidla týkající se závazných podmínek pro výkon povolání provozovatele silniční dopravy“ (upravená nyní směrnici č. 96/26), došlo k jejich zmírnění pro dlouholeté provozovatele silniční dopravy „výměnou“ za zveřejnění některých údajů z vnitrostátního elektronického registru, jenž bude pro daný účel zřízen (do 31. 12. 2012 by měly být registry všech členských států vzájemně propojeny).

Ve věci pravidel pro přístup na trh přepravy cestujících autokary a autobusy (nyní upravených primárně nařízeními č. 684/92 a č. 12/98) by mělo být zajištěno, že řidiči provozující příležitostnou jednorázovou mezinárodní přepravu si budou moci odlo-

žit týdenní odpočinek až o 12 po sobě jdoucích dní (24hodinových časových úseků; v současnosti platné nařízení č. 561/2006 umožňuje odklad jen 6 dní).

Sporné body

Spory se vedly především o kabotáž, resp. její rozsah. Zatímco EP byl pro její úplné zrušení od 1. 1. 2014, některé členské státy v Radě (např. Velká Británie, Francie, Německo a Itálie) tento krok – zejména z důvodu obavy o svůj trh – nepodporovaly.

Další vývoj

Pravidla týkající se kabotáže a odkladu odpočinku by se měla začít uplatňovat do 6 měsíců od vstupu příslušných nařízení v platnost, ostatní ustanovení do 2 let.

EP: Pracovní doba v silniční dopravě musí být pro všechny stejná

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2002/15/ES o úpravě pracovní doby osob vykonávajících mobilní činnosti v silniční dopravě (KOM(2008)650)

Plénum EP 5. 5. 2009 odmítlo, aby se na OSVČ působící v silniční dopravě vztahovala méně přísná pravidla než na řidiče (ale i další „osoby vykonávajících mobilní činnosti v silniční dopravě“) v zaměstnaneckém poměru, a navrátilo zprávu Edit Bauer zpět k projednání ve výboru EMPL.

Kontext

Komise svůj návrh přeložila v říjnu 2008 s cílem zahrnout do rámce stávající směrnice č. 2002/15 i tzv. nepravé OSVČ (tedy OSVČ, jež fakticky naplňují definici zaměstnanců, ovšem nikoli OSVČ jako takové). Rovněž by mělo dojít k rozvolnění definice „noční práce“ (aby byla práce považována za noční, musela by trvat minimálně dvě hodiny). V případě, že by Komise návrh nepředložila, vztahovala by se na všechny OSVČ od 23.3. 2009 automaticky směrnice č. 2002/15.

Obsah

EP se postavil za sjednocení pracovní doby v silniční dopravě na 48 hodin týdně bez ohledu na status osob, jež ji vykonávají.

Sporné body

Komise návrh řešení, jež předložil EP, odmítla jako administrativně zbytečně složité a neproporcionální. Předpokládá se, že podobného názoru je i Rada. Pozici EP naopak přivítala ETF.

Další vývoj

Plénum EP by se mělo návrhem zabývat znovu 7. 10. 2009, Rada pak o den později. V průběhu září 2009 se ovšem objevily zprávy, že poslanci ve výboru EMPL byli nuceni z důvodu neshod projednávání odložit, a je tudíž otázkou, zda bude uvedený harmonogram dodržen.

ENERGETIKA

Energetický balík schválen

Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 2003/54/ES

Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 2003/55/ES

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009, ze dne 13. července 2009, kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou a o zrušení nařízení (ES) č. 1228/2003
Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám a o zrušení nařízení (ES) č. 1775/2005

Tzv. energetický balík byl plénum EP schválen 22. 4. 2009 a Radou 25. 6. 2009. 13. 7. 2009 bylo všech pět nových norem týkajících se liberalizace trhů s elektřinou a zemním plynem uveřejněno v Úředním věstníku EU.

Kontext

Energetický balík, známý také jako třetí liberalizační balík, Komise předložila formou souboru pěti legislativních návrhů v září 2007. Jeho cílem bylo vytvořit právní podmínky pro další liberalizaci trhů s elektřinou a zemním plynem.

Nová legislativa se dotýká jak soukromých, tak veřejných producentů elektřiny a plynu, a to v rámci celé EU. Energetický balík obsahuje také ustanovení pro řešení vztahů se třetími zeměmi s neliberalizovaným energetickým sektorem, včetně systému certifikace pro investory z třetích zemí, kteří usilují o kontrolu nad přenosovým systémem či operátorem („klauzule Gazprom”).

Obsah

Kompromisní řešení předpokládá tři alternativní varianty unbundlingu, jak pro oblast trhu s elektřinou, tak pro oblast trhu se zemním plynem.

První variantou je vytvoření nezávislého systémového operátora (ISO), druhou variantou je právní oddělení přenosové soustavy a produkce energie zřízením nezávislého operátora přenosové soustavy (ITO), třetí variantou je úplný vlastnický unbundling. Rozhodnutí o nejpřijatelnější variantě liberalizace je na každém členském státu.

Otázka „klauzule Gazprom“ byla řešena podle již dříve (v lednu 2009) přijatého návrhu Rady: certifikace má být v rukou státních regulačních orgánů, nikoli regulační agentury ACER. Státní regulační orgány ale musí informovat Komisi, jež vydá stanovisko, zda se příslušné rozhodnutí členského státu nedostává do rozporu s požadavkem na bezpečnost energetických dodávek v EU.

Výměnou za přijetí kompromisního návrhu ve věci unbundlingu prosadili zástupci EP do konečné podoby legislativních aktů posílení ochrany spotřebitele.

Spotřebitel má mít např. právo na bezplatnou změnu dodavatele plynu či elektřiny v lhůtě do tří týdnů. Energetické společnosti mají povinnost zlepšit informovanost zákazníků. Členské státy by měly zajistit vybavení spotřebitelů „inteligentními měřicími systémy“.

Sporné body

K nejspornějším bodům náležela především otázka unbundlingu, resp. navrhované alternativní varianty oddělení dodavatelských a výrobních činností od provozu přenosové sítě.

Komise původně navrhovala pouze variantu úplného vlastnického unbundlingu. Ve vztahu k subjektům ze třetích zemí prosazovala převedení systému certifikace externích aktérů na nadnárodní úroveň – na regulační agenturu ACER či na sebe samu.

Původní návrh v prvním čtení podpořil jen EP; Rada se vedle úplného unbundlingu postavila za další dvě alternativní varianty (především Německo a Francie prosazovaly variantu ITO). V otázce „klauzule Gazprom“ dala Rada přednost posílení státních regulačních orgánů.

Sblížení odlišných pozic Rady a EP napomohla do značné míry neformální politická dohoda, k níž zástupci obou institucí dospěli v březnu 2009.

Další vývoj

Následovat bude implementace jednotlivých norem.

Směrnice č. 2009/72 (vnitřní trh s elektřinou) a č. 2009/73 (vnitřní trh se zemním plynem) jsou

členské státy povinny implementovat do 3. 3. 2011 s výjimkou čl. 11. Ten se týká „klauzule Gazprom“, jíž mají členské státy začít používat až od 3. 3. 2013. Odlišné podmínky platí i pro zavádění inteligentních měřicích systémů. Státy mají do 3. 9. 2012 povinnost posoudit, jaký způsob „inteligentního měření“ je z ekonomického hlediska nejpřijatelnější. Na základě toho připraví rozvrh pro zavedení těchto systémů do 10 let, aby jimi bylo do roku 2020 vybaveno alespoň 80 % spotřebitelů.

Nařízení č. 715/2009 týkající se přístupu k plynárenským přepravním soustavám se má použít od 3. 9. 2009, nařízení č. 714/2009 od 3. 3. 2009. V případě nařízení č. 713/2009 mají být příslušné články týkající se úkolů agentury ACER a národních regulačních orgánů používány od 3. 3. 2011.

INFORMAČNÍ SPOLEČNOST**Telekomunikační balík míří do třetího čtení**

Návrh směrnice Evropského Parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací, směrnice 2002/19/ES o přístupu k sítím elektronických komunikací a přiřazeným zařízením a o jejich vzájemném propojení a směrnice 2002/20/ES o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací ([KOM\(2007\)697](#))

Návrh směrnice Evropského Parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací, směrnice 2002/58/ES o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací a nařízení (ES) č. 2006/2004 o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele ([KOM\(2007\)698](#))

Návrh nařízení Evropského Parlamentu a Rady o zřízení Evropského úřadu pro trh elektronických komunikací ([KOM\(2007\)699](#))

Plénum EP 6. 5. 2009 zamítlo neformální dohodu o tzv. telekomunikačním balíku, jíž zástupci EP uzavřeli s Radou. Negociace tudíž budou pokračovat ve třetím čtení.

Kontext

Telekomunikační balík, soubor tří legislativních návrhů, Komise předložila v listopadu 2007 s cílem komplexně zrevidovat stávající předpisový rámec v sektoru telekomunikací, jenž má v EU roční obrát přibližně 300 mld. € a tvoří až 25 % jejího HDP. První návrh se týká (infra)struktury telekomunikačního trhu, vstupu na něj a jeho fungování, druhý

spotřebitelů, jejich práv a ochrany a třetí vytvoření nového (evropského) úřadu pro elektronické komunikace.

Vzhledem k vzájemné provázanosti všech tří textů se o nich od počátku jednalo jako o celku. EP své první čtení završil v září 2008, Rada v únoru 2009.

Obsah

Plénum EP přijalo pozměňovací návrhy ke všem projednávaným textům (jejich zpravodaji jsou Catherine Trautmann a Vera Pilar Del Castillo ve výboru ITRE a Malcolm Harbour ve výboru IMCO).

Fakticky tak odmítlo neformální dohodu uzavřenou s Radou v dubnu 2009.

Sporné body

Sporných bodů se v průběhu projednávání telekomunikačního balíku objevila celá řada, a to napříč návrhy. Debatovalo se nejen o způsobech využívání radiového spektra, podmínkách investic do nových telekomunikačních sítí, „nápravných opatření“ nezbytných pro fungování trhu, ale např. i o novém úřadu, jeho pravomocích a financování.

Jako nejproblematictější se ukázala otázka práva přístupu na internet. Zatímco Rada se stavěla pro možnost jej omezit v případě, že uživatel bude připojení využívat k nelegálnímu stahování (softwaru, hudby ap.; mj. i v návaznosti na projednávání příslušného zákona ve Francii), EP prosazoval, aby jakémukoli omezení v tomto směru předcházelo soudní rozhodnutí.

EP svůj požadavek zformuloval jako pozměňovací návrh 138 (Amendment 138). Jeho autory se stali francouzští socialisté a zelení v EP, kteří jej pojali coby návrh mířící proti zmíněnému francouzskému zákonu známému jako „Hadopi“, čímž si vysloužili kritiku nejen ze strany svých oponentů v EP, ale i ze strany Rady (jež počítala s tím, že EP společnou dohodu potvrdí) či odborníků na sektor telekomunikací (kteří předpokládali, že telekomunikační balík se bude věnovat především strukturálním otázkám, nikoli obsahu). EP podpořila především Komise a spotřebitelské organizace (např. BEUC).

Další vývoj

Vzhledem k tomu, že se všeobecně předpokládá, že Rada pozměňovací návrhy EP (včetně pozměňovacího návrhu 138, nyní s označením 46) ve svém druhém čtení odmítne, očekává se zahájení třetího čtení.

Plénum EP by mělo výsledky jednání dohodovacího výboru potvrdit 14. 12. 2009, výbor ale zatím ještě ani nebyl svolán.

V případě, že telekomunikační balík bude nakonec přece jen schválen, jeho směrnice budou členské státy muset implementovat do 18 měsíců. Zatím tomu ale nasvědčuje jen málo: Rada změny přijaté EP odmítá, Velká Británie hodlá přijmout podobný zákon jako Francie (byť ta jej musela po rozsudku svého ústavního soudu modifikovat).

Ceny roamingu se budou dále snižovat

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 544/2009 ze dne 18. června 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 717/2007 o roamingu ve veřejných mobilních telefonních sítích ve Společenství a směrnice 2002/21/ES o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací

V Úředním věstníku EU bylo 29. 6. 2009 uveřejněno nařízení č. 544/2009 mající za cíl další snížení cen roamingových mobilních služeb.

Kontext

Nařízení reviduje a rozšiřuje nařízení č. 717/2007 vztahující se pouze na roamingová volání.

Obsah

Roamingové SMS stojí od 1. 7. 2009 nejvýše 0,11 €. Cena odchozích roamingových hovorů v rámci tzv. eurotarifu musí činit nejvýše 0,43 €, v případě příchozích hovorů 0,19 € (od 1. 7. 2010 0,39 €, resp. 0,15 €, a od 1. 7. 2011 0,35 €, resp. 0,11 €).

Velkoobchodní cena za přenos 1 MB nesmí překročit 1 € (od 1. 7. 2010 0,80 € a od 1. 7. 2011 0,50 €) a domovský operátor musí zákazníkovi nabídnout službu nastavení finančního limitu pro datové služby. Všechny uváděné ceny jsou bez DPH.

Sporné body

Projednávání návrhu ovlivnila řada sporů. Nejvýraznější z nich se týkal potřebnosti nového nařízení, zvláště když již o původní normě se hovořilo jako o dočasném řešení. Krom toho platí, že mobilní služby nepatří mezi univerzální (tj. nemusí být garantována jejich dostupnost), nehledě na elementární fakt, že přímá cenová regulace je jedním z největších zásahů do systému volného trhu.

Další vývoj

K dalšímu snížení cen dojde k 1. 7. 2010 a poté 1. 7. 2011.

Přezkum nového nařízení provede Komise: do 30. 6. 2011 podá zprávu EP a Radě.

INSTITUCIONÁLNÍ ZÁLEŽITOSTI

Nová skladba EP po volbách 2009

Ve dnech 4.-7. 6. 2009 se v 27 členských státech EU uskutečnily volby do EP. Podle oficiálních výsledků činila celková volební účast 43 %. Vítězem voleb se stala frakce EPP. Získala 36 % hlasů a 265 křesel.

V ČR se volby uskutečnily ve dnech 5.-6. 6. 2009, zvoleno bylo 22 z celkového počtu 736 europoslanců. Volební účast dosáhla 28,2%, což je výsledek kopírující volební účast v předcházejících volbách, jež se uskutečnily v červnu 2004. Na druhém místě se umístila frakce socialistů, která v novém EP figuruje pod označením S&D. Získala 25% a 184 křesel. V porovnání s předchozím volebním obdobím početně oslabila jak ona, tak GUE/NGL či liberálové (ALDE). Mírně naopak posílili zelení.

Volby přinesly i změny ve skladbě frakcí EP. Za zaznamenání stojí především vznik nové frakce ECR, která s 54 křesly tvoří 5. nejpočetnější frakci v EP, v těsném závěsu za frakcí zelených (Greens/EFA) s 55 poslanci.

Základem nové frakce jsou strany, které se v předchozím volebním období v rámci EPP-ED hlásily k ED. Platí to např. o české ODS či britských konzervativcích.

Frakce EP v letech 2009–2014

Zkratka	Počet poslanců
EPP	265
S&D	184
ALDE	84
Greens/EFA	55
ECR	54
GUE/NGL	35
EFD	32
NA	27

Skladba frakce ERC

Země	Politická strana	Počet poslanců
Velká Británie	Konzervativní strana (Conservative Party; Cons.)	24
	Ulsterská unionistická strana (Ulster Conservatives and Unionists – New Force; UUP)	1
Polsko	Právo a spravedlnost (Prawo i Sprawiedliwość; PiS)	15
ČR	Občanská demokratická strana (ODS)	9
Belgie	Dedeckerova kandidátka (Lijst Dedecker; LDD)	1
Lotyšsko	Za vlast a svobodu – Lotyšská národní konzervativní strana (Tēvzemei un Brīvībai-LNNK; TB/LNKK)	1
Litva	Volební akce litevských Poláků (Lietuvos lenkų rinkimų akcija; LLRA (AWPL))	1
Maďarsko	Maďarské demokratické fórum (Magyar demokrata fórum; MDF)	1
Nizozemsko	Křesťanská unie (Christen Unie)	1

V ČR zvítězila podobně jako ve volbách v roce 2004 ODS s téměř 31,5% hlasů a 9 křesly. Oproti předcházejícím volbám posílila ČSSD s 22,4% hlasů a 7 křesly. Podobný výsledek jako v předcházejících volbách zaznamenaly KSČM (14,2% a 4 křesla) a KDU-ČSL (7,6% a 2 posty). Více stran se narodilo od předchozích voleb za ČR do EP nedostalo. Neuspěli ani nezávislí.

Ustavující plenární schůze nového EP se uskutečnila ve dnech 14.-16. 7. 2009. Novým předsedou EP byl na období dva a půl let zvolen zástupce nejsilnější frakce EPP, bývalý polský premiér Jerzy Buzek.

Současně proběhla jednání o obsazení postů předsedy a místopředsedy jednotlivých výborů EP.

Poslanci ODS v EP v letech 2009–2014

Jméno	Výbor		Delegace
	Člen	Náhradník	
Milan Cabrnach	EMPL, ENVI	-	Delegace ve Výboru pro parlamentní spolupráci EU-Arménie, Delegace ve Výboru pro parlamentní spolupráci EU-Ázerbájdžán; Delegace ve Výboru pro parlamentní spolupráci EU-Gruzie; Delegace v Parlamentním shromáždění Euronest
Andrea Češková	CONT, FEMM	ENVI	Delegace pro vztahy s Albánií, Bosnou a Hercegovinou, Srbskem, Černou Horou a Kosovem
Hynek Fajmon	AGRI	BUDG	Delegace pro vztahy s Izraelem; Delegace v Parlamentním shromáždění EU-Středomoří
Edvard Kožušník	IMCO	JURI	Delegace pro vztahy se zeměmi Střední Ameriky; Delegace v Parlamentním shromáždění EU-Latinská Amerika; Delegace ve Výboru pro parlamentní spolupráci EU-Rusko (náhradník)
Miroslav Ouzký	ENVI	AFET, SEDE	Delegace ve Smíšeném parlamentním shromáždění AKT-EU (místopředseda); Delegace pro vztahy s Arabským poloostrovem (náhradník)
Ivo Strejček	ECON	AGRI	Delegace pro vztahy s Čínskou lidovou republikou

Evžen Tošenovský	ITRE	-	Delegace pro vztahy s Japonskem; Delegace pro vztahy s Čínskou lidovou republikou (náhradník)
Oldřich Vlasák	REGI	TRAN	Delegace ve Smíšeném parlamentním shromáždění AKT-EU; Delegace pro vztahy s Mercosurem (náhradník); Delegace v Parlamentním shromáždění EU-Latinská Amerika (náhradník)
Jan Zahradil	INTA	DEVE, DROI	Delegace ve Smíšeném parlamentním výboru EU-Turecko; Delegace ve Smíšeném parlamentním shromáždění AKT-EU (náhradník)

Německo dokončilo ratifikaci Lisabonské smlouvy

Německý ústavní soud v Karlsruhe vydal 30. 6. 2009 verdikt týkající se kompatibility Lisabonské smlouvy s německým právním řádem. Německý prezident Horst Köhler svůj podpis připojil 23. 9. 2009 – po splnění příslušné legislativní podmínky.

Kontext

V Německu došlo ke schválení Lisabonské smlouvy oběma komorami spolkového parlamentu v dubnu a květnu 2008. Vzápětí však byla vznesena podání k ústavnímu soudu, jednak ze strany poslance bavorské CSU Petera Gauweilera, který poukazoval na oslabování pozice německého parlamentu a ústavního soudu faktickým vytvořením federálního „evropského státu“, jednak skupinou levicových poslanců, kteří se obávali, že Lisabonská smlouva oslabí principy německého sociálního státu. (Gauweiler a skupina levicových poslanců se postavili již proti podpisu ústavní smlouvy.)

Spolkový prezident se proto rozhodl svůj podpis pod Lisabonskou smlouvu připojit až po verdiktu ústavního soudu. Lisabonská smlouva tak v jedné z největších členských zemí EU zůstávala neratifikována.

Obsah

Podle výroku ústavního soudu smlouva není v rozporu s německým právním řádem, nicméně soud si vyžádal legislativní garanci práv německého parlamentu prostřednictvím speciálního zákona, který má zajistit, aby EU nepřekračovala své pravomoci a bylo zachováno efektivní uplatňování práva volby ze strany německých občanů. Do schválení tohoto zákona v obou komorách německého parlamentu byl ratifikační proces pozastaven.

Sporné body

Výrok německého ústavního soudu, ačkoliv dal dokončení ratifikačního procesu Lisabonské smlouvy v Německu (byť s podmínkou) zelenou, se ocitl pod palbou kritiky především ze strany právního servisu EP.

Výrok byl napadán jako „nacionalistický“, opírající se o vizi EU jako společenství suverénních států. Podle vyjádření členů výboru AFCO by dokonce existence speciálního zákona zajišťujícího pozici německého parlamentu a německého právního řádu mohla v budoucnu vést ke kolizním rozhodnutím mezi ESD a německým ústavním soudem.

Další vývoj

V souvislosti s Lisabonskou smlouvou je samozřejmě napjatě sledována situace v Irsku, kde má 2. 10. 2009 proběhnout druhé referendum. Tlak je v tomto směru vykonáván i na druhou členskou zemi, která ratifikaci kvůli absenci podpisu prezidenta dosud nedokončila – ČR.

Průzkumy veřejného mínění v Irsku podle serveru EUObserver.com předpokládají několik dní před konáním referenda kladný výsledek (cca 60% respondentů pro), podíl respondentů, kteří hodlají hlasovat proti smlouvě, osciluje v rozmezí 15–20%. Ještě na začátku měsíce září přitom průzkumy ukázaly, že pro Lisabonskou smlouvu je méně než 50% voličů. Kampaň ve prospěch smlouvy je vedena mj. i v duchu varování občanů Irska před neblahými důsledky negativní volby v časech hospodářské krize.

Priority švédského předsednictví

30. 6. 2009 skončilo české předsednictví v Radě. ČR vystřídalo Švédsko. Jeho zástupci své priority přednesli na inauguračním zasedání nově zvoleného EP ve dnech 14.–16. 7. 2009.

Kontext

Švédsko se ujalo předsednictví 1. 7. 2009 již po druhé, poprvé jej vykonávalo v roce 2001.

Předcházející české předsednictví bylo bruselskými médii hodnoceno jako „chaotické“, nicméně probíhající v těžké době, v níž ČR jako stát střední či menší velikosti, ujímající se předsednictví poprvé, musela čelit řadě událostí, které nebylo možno zcela předvídat a beze zbytku se na ně připravit, a to zejména na začátku (konflikt v pásmu Gazy, ukrajinsko-ruská plynová krize, řešení důsledků finanční a nastupující hospodářské krize). I v případě Švédska bylo poukazováno na nelehkou situaci, za níž předsednické „otěže“ přebírá.

V institucionální oblasti se Švédsko ujalo předsednictví v době inaugurace nového EP, volby jeho předsedy a místopředsedů, v době, kdy v EP ještě nebylo rozhodnuto o osudu volby předsedy Komise.

Obsah

Švédské předsednictví čekají jednání o plánované revizi finanční perspektivy pro léta 2007–2013 či příprava na mezinárodní jednání v Kodani o „novém Kjótském protokolu“.

Od svých předchůdců přebírá řadu návrhů z oblasti dopravy (tzv. euroviněta, tzv. železniční balík), telekomunikací (tzv. telekomunikační balík), veřejného zdraví (přeshraniční poskytování zdravotní péče či tzv. farmaceutický balík) a energetiky (balík týkající se energetické účinnosti). V případě Švédska se také očekává, že bude tradičně mnohem aktivnější na poli sociální a zaměstnanecké politiky.

V oblasti SZP akcentuje Švédsko ochranu zvířat, ačkoliv na tomto poli dosáhlo hmatatelných výsledků již předsednictví české (harmonizace standardů ochrany zvířat při jejich usmrcování). Švédské předsednictví hodlá znovu otevřít otázku ochrany zvířat při transportu. V souvislosti s očekávanými kodaňskými jednáními se i na poli SZP chce Švédsko věnovat klimatickým změnám. Kontinuálními tématy budou ochrana spotřebitele a označování potravin, posunu by švédské předsednictví chtělo dosáhnout při řešení opakujících se krizí v mléčném sektoru.

V oblasti dalšího rozšiřování EU Švédsko považuje za svůj prioritní region západní Balkán, a to nejen s ohledem na někdejší specializaci současného švédského ministra zahraničí Carla Bildta. Švédsko se pod jeho vedením hodlá zabývat také bilaterálními spory (např. spor FYROM s Řeckem). Švédsko chce být zprostředkovatelem kandidátské žádosti, již ke Komisi podává Albánie, a zasadit se o dosažení konsensu v Radě stran uvolnění vízového režimu pro Černou Horu, Srbsko a FYROM. Zajímavými prioritami v oblasti rozšiřování jsou také probíhající jednání o znovusjednocení Kypru či kandidátská žádost Islandu.

V oblasti vnějších obchodních vztahů EU se Švédsko stejně jako již několik předsednických států

před ním hlásí ke snaze dodat nový impulz zablokovaným obchodním jednáním v Dauhá, tentokrát ve světle světové hospodářské krize.

Další vývoj a sporné body

Potenciálně problematickým tématem (vzhledem k možnosti opakování krizí v zajištění dodávek zejména plynu) zůstává energetika.

Z hlediska současné problematické ekonomické situace v EU a ve světě je třeba vzít v úvahu, že krizí byla značně postižena i samotná švédská ekonomika. Švédsko v této souvislosti bude podle svého ministra financí Anderse Borga prosazovat nová (restriktivnější) pravidla fiskální disciplíny v rámci Paktu stability a růstu, který podle něj v současnosti není příliš respektován (což je poměrně odvážná priorita pro stát, jenž stojí mimo eurozónu).

Švédské předsednictví, na něž padla úloha vedení jednání o schválení nového pětiletého akčního programu pro oblast justice a vnitra (Stockholmský program), připravilo několik konferencí na téma přistěhovalectví a spolupráce justičních orgánů. Očekává se, že jedním z palčivých témat bude řešení žádostí tzv. nárazníkových zemí, mezi něž patří Malta, Kypr či Itálie, o rovnoměrnější distribuci přistěhovalců mezi členskými státy.

Podzimní summit Evropské rady proběhne pod vedením Švédska ve dnech 29.-30. 10. 2009, prosincový pak ve dnech 10.-11. 12. 2009.

Předsedou Komise EP opět zvolil Barrosa

Plénium EP 16. 9. 2009 zvolilo do čela Komise na dalších 5 let Portugalce Josého Manuela Durão Barrosa.

382 poslanců hlasovalo pro zvolení, 219 poslanců se vyslovilo proti a 117 se hlasování zdrželo. Přítomno bylo 718 poslanců ze 736. Ačkoliv se parlamentní volba uskutečnila ještě podle požadavků platné Smlouvy z Nice, Barrosovi se nakonec podařilo dosáhnout i absolutní většiny, kterou pro zvolení předsedy Komise požaduje Lisabonská smlouva.

Během svého vystoupení před poslanci 15. 9. 2009 Barroso mj. zmínil možnost vytvoření nových postů v rámci Komise (spravedlnost, občanská práva, menšina, vnitřní bezpečnost, přistěhovalectví či komisař pro klimatické změny).

Kontext

Staronový předseda Komise získal jednomyslnou podporu hlav států a vlád na zasedání Evropské rady v červnu 2009. EP však dosáhl odložení volby z inauguračního zasedání, jež se uskutečnilo ve dnech 14.-16. 7. 2009, až na první standardní plénium ve dnech 14.-17. 9. 2009.

Sporné body

K jednoznačné podpoře Barrosa do čela Komise se přihlásila nejsilnější frakce EPP, jež jej i oficiálně nominovala.

Většinou Barrosa při hlasování podpořila také nová frakce ECR a zřejmě i liberálové, i když jejich frakce (ALDE) v podpoře lavírovala; ve hře byl totiž podobně jako v roce 2004 ještě někdejší belgický premiér, liberál Guy Verhofstadt.

Explicitní kritiku vůči Barrosovi vyslovovali především poslanci frakce zelených, krajně levicové GUE/NGL a řada socialistických poslanců (S&D). Vedení frakce S&D dokonce doporučovalo svým poslancům zdržet se hlasování.

Názor některých frakcí se projevoval nejen v nesouhlasu s Barrosovou osobou a jeho programem, ale také ve snaze pozdržet (a pokud možno zcela odložit) proces volby v situaci, kdy nevstoupila v platnost Lisabonská smlouva. Ta nejenže v EP vyžaduje volbu absolutní většinou, ale také aktivní zapojení frakcí EP a jejich vedení do samotného procesu nominace kandidátů na předsedu Komise.

Další vývoj

Navzdory Barrosově znovuzvolení zůstává prozatím otázník nad složením Komise, která by podle dosud platné Smlouvy z Nice měla sestávat z komisařů, jejichž počet je menší než počet členských států.

Komisi bude následně jako celek schvalovat opět EP, což je pravidlo platné jak podle Smlouvy z Nice, tak dle Smlouvy lisabonské. Hlasování předchází dle Smlouvy z Nice prozatím právně neukotvený proces „grilování“, tedy dotazování nominovaných komisařů příslušnými výbory EP.

V případech některých portfolií již byly zveřejněny informace o jejich možném obsazení. Známá jsou především jména těch komisařů, kteří se o svůj post již nehodlají ucházet. Je to např. dánská komisařka pro zemědělství Mariann Fischer Boel, Komisi bude opouštět také slovenský komisař pro oblast vzdělávání, kultury a mládeže Ján Figel'. Nejistá je pozice komisaře pro oblast spravedlnosti, svobody a bezpečnosti (justice a vnitra), Francouze Jacquese Barrota, naopak opětovné nominace se s největší pravděpodobností dočká estonský komisař pro oblast boje proti korupci Siim Kallas.

Lisabonská smlouva ovlivňuje i kvalitativní složení Komise. Stávající Vysoký představitel EU pro SZBP by se podle ní měl stát místopředsedou Komise a zcela nahradit post komisaře pro vnější vztahy. O obsazení tohoto postu se již spekuluje navzdory tomu, že smlouva dosud nevstoupila v platnost (v médiích se objevila jména stávajícího komisaře pro rozšiřování Olliho Rehna, švédského ministra

zahraničí Carla Bildta, bývalého generálního tajemníka NATO Jaapa de Hoop Scheffera a dalších).

Mandát stávající Komise by měl končit 31. 10. 2009, skutečnost však bude záviset na osudu Lisabonské smlouvy, tedy i na výsledku druhého irského referenda, které se uskuteční 2. 10. 2009. Ve hře je i prodloužení mandátu stávající Komise.

JUSTICE A VNITRO

Stockholmský program – nástupce Haagského programu

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě: Prostor svobody, bezpečnosti a práva ve službách občanům (KOM(2009)262)

Komise 10. 6. 2009 navrhla formou sdělení s názvem „Prostor svobody, bezpečnosti a práva ve službách občanům“ priority pro další pětiletý program v někdejší oblasti spolupráce na poli justice a vnitra (nyní bývá označována jako „prostor svobody, bezpečnosti a práva“). Nový program, jenž by měl podle současné předsednické země (Švédsko) nést označení „stockholmský“, má nahradit Haagský program pro období let 2005–2010.

Kontext

Od zasedání Evropské rady v Tampere v roce 1999 jsou pro spolupráci v oblasti justice a vnitra (v návaznosti na završení ratifikace Amsterodamské smlouvy) přijímány pětileté pracovní programy. První byl přijat právě na summitu v Tampere, druhý na zasedání Evropské rady v listopadu 2004 pod názvem Haagský program.

Haagský program měl zásadní význam pro vytvoření jednotné politiky v oblasti azylu a víz, podnítil další legislativní vývoj v oblasti justiční a policejní spolupráce v trestních věcech a spolupráce v civilním řízení. Jeho platnost vyprší v roce 2010, takže úkolem Stockholmského programu má být pokrytí následujícího pětiletého období (do roku 2015).

Obsah a sporné body

Sdělení Komise jmenuje 4 priority programu „budování Evropy občanů“: 1. Podpora práv občanů (např. ochrana osobních údajů, práva žen a dětí); 2. Evropa jako prostor spravedlnosti (např. další posílení soudní spolupráce napříč hranicemi členských států); 3. Ochrana občanů (policejní a soudní spolupráce, zvýšení ochrany vnějších hranic); 4. Evropa jako prostor solida-

rity (dokončení a skutečné provádění přistěhovalecké a azylové politiky v souladu s principem solidarity mezi členskými státy).

Podle místopředsedy Komise a komisaře pro oblast spravedlnosti, svobody a bezpečnosti, Francouze Jacquese Barrota, by měl Stockholmský program přinést řadu legislativních inovací, např. zlepšení ochrany dat, zlepšení implementace uznávání soudních rozhodnutí, vytvoření výměnného programu Erasmus pro vzdělávání policistů, posun v procedurálních normách týkajících se trestního řízení či změny v současné vízové politice EU.

Kontroverzní budou zřejmě návrhy konvenující se snahou posílit solidaritu mezi členskými státy při přijímání uprchlíků a žadatelů o azyl.

Další vývoj

Stockholmský program je jednou z priorit švédského předsednictví. Jeho přijetí se očekává na summitu Evropské rady ve dnech 10.-11. 12. 2009.

EU a kanadská víza

EU vůbec poprvé začala zvažovat odvetné akce za uvalení víz na občany ČR ze strany Kanady, a to na jednání Rady, které se uskutečnilo 21. 9. 2009.

Kontext

K zavedení víz pro české občany došlo v červenci 2009. Kanada tento krok zdůvodnila velkým počtem žadatelů o azyl z ČR.

Jednání kanadské strany bylo doprovázeno poukazy na kritickou situaci českých Romů, kteří v ČR čelí násilným útokům, což zmiňovala i pravidelná zpráva o stavu lidských práv v ČR, již v dubnu 2009 publikovala Rada Evropy.

ČR po zavedení vízové povinnosti provedla odvetný krok v podobě zavedení víz pro držitele diplomatických pasů. K tvrdším krokům se z důvodu existence společné vízové politiky EU uchýlit nemůže, zástupci české vlády proto apelovali na EP, aby na základě principu solidarity byla zavedena evropská víza pro občany Kanady.

Obsah

Reakce ze strany EU je do značné míry pouze deklaratorní.

Situaci „vízové války“ mezi ČR a Kanadou na zasedání Rady otevřeně kritizoval komisař pro oblast spravedlnosti, svobody a bezpečnosti Jacques Barrot, jenž poukazoval na nutnost jednotného postupu EU a na spíše pozitivní vývoj situace Romů v ČR. Omezil se ale pouze na hrozbu zavedení víz pro kanadské diplomaty ze strany EU jako celku.

Další vývoj a sporné body

Silnější reakci, např. zavedení plné vízové povinnosti pro kanadské občany coby „krok solidarity“ s ČR, nelze ze strany EU očekávat.

Média blízká institucím EU v této souvislosti poukazují na někdejší „autonomní jednání“ ČR a dalších nových členských států ve věci uvolnění vízové povinnosti ze strany USA (poté, co se multilaterální jednání vedená Komisí ukázala jako nepříliš efektivní) a/nebo dávají reakci EU do souvislosti s postojem českých ústavních činitelů k Lisabonské smlouvě.

Program znouusídlování uprchlíků v EU

Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu o vytvoření společného programu EU pro znouusídlování ([KOM\(2009\)447](#))

Komise 4. 9. 2009 zveřejnila sdělení o společném programu EU pro znouusídlování. Cílem je politická i praktická spolupráce mezi členskými státy při umísťování uprchlíků z třetích zemí na území členských států EU. Zdůrazňován je její přísně dobrovolný základ.

Kontext

Přistěhovalecká politika a znouusídlování uprchlíků ze třetích zemí na území členských států EU představují v posledních letech palčivý problém zejména pro tzv. nárazníkové země (v EU často malé ostrovní státy typu Malty a Kypru, ale i Itálie).

Komise se ve svém sdělení odvolává zejména na již existující legislativní i nelegislativní základy společné azylové politiky EU, jimiž jsou Zelená kniha o budoucím společném evropském azylovém systému z června 2007, Plán politiky pro azyl z června 2008 či Evropský pakt o přistěhovalectví a azylu, který byl jedním ze stěžejních dokumentů francouzského předsednictví.

Všechny tyto dokumenty předpokládají, že znouusídlování se stane ústředním prvkem azylové politiky EU a že dojde k posílení spolupráce mezi jejími členskými státy.

V praxi lze od roku 2008 (v rámci Evropského uprchlického fondu) žádat o finanční podporu na znouusídlení uprchlíků ze třetích zemí. Krom toho Komise v únoru 2009 přijala návrh na vytvoření Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu (EASO).

ČR se spolu s dalšími 9 členskými státy (Švédsko, Dánsko, Finsko, Nizozemsko, Velká Británie, Irsko, Portugalsko, Francie a Rumunsko) na existujících každoročních programech znouusídlování již podílí.

Obsah

Navrhovaný společný program EU pro znouusídlování počítá s každoročním stanovováním společných priorit v oblasti usídlování; mohou se vztahovat jak na zeměpisné regiony, tak na konkrétní kategorie uprchlíků. Členské státy se následně budou moci rozhodnout, zda a do jaké míry se v daném roce budou na konkrétním programu podílet. Pokud se rozhodnou pro účast, obdrží z Evropského uprchlického fondu za každou znouusídlenou osobu částku 4 tis. €.

Do programu má být zapojen i nově zřizovaný úřad EASO, jenž má fungovat mj. i jako expertní skupina určující, které skupiny uprchlíků by měly dostat přednost.

Sporné body

Znouusídlování přistěhovalců a řešení této otázky na principu solidarity a sdílení mezi členskými státy představuje již delší dobu poměrně sporné téma. Konkrétní návrhy přicházejí ze strany Komise nyní, kdy se očekává, že vstoupí v platnost Lisabonská smlouva, jež předpokládá další komunitarizaci „oblasti svobody, bezpečnosti a práva“. (Nejdůležitější impulz k vytvoření společné azylové a přistěhovalecké politiky EU, především pokud jde o nelegální přistěhovalectví, nicméně znamenala Amsterodamská smlouva a Haagský program pro období let 2005–2010.)

Podle OSN kapacita usídlování uprchlíků na území členských států EU zaostává za (jejich) reálnými potřebami. Podle UNHCR je třeba přesídlit téměř 750 tis. uprchlíků.

EU by se proto měla do této činnosti zapojit intenzivněji. Na druhé straně bývá akcentována i skutečnost, že imigranti se podílejí na spoluutváření kulturní tradice společnosti, do níž přicházejí, a necitlivé „přerzdělování“ uprchlíků či usídlování osob, které z dlouhodobého hlediska nehodlají přijmout principy či kulturní tradice příslušné společnosti, může výrazným způsobem narušit její rovnováhu.

Právě proto má navrhovaný program fungovat na bázi dobrovolnosti. Státy si mají ponechat právo rozhodovat o tom, kolik a kterých uprchlíků přijmou.

Další vývoj

Společný program EU pro znouusídlování poprvé projednáván na zasedání Rady 21. 9. 2009. Ta sdělení Komise uvítala a hodlá se mu v blízké budoucnosti věnovat podrobněji.

Sdělení Komise doprovází návrh na změnu rozhodnutí Rady č. 573/2007 o Evropském uprchlickém fondu na období let 2008–2013, který byl předán k projednávání i EP, jenž má v této věci spolupřihodovat.

Součástí návrhu je i zřízení úřadu EASO, který má v případě schválení začít fungovat v roce 2010.

ROZŠIŘOVÁNÍ

Island podal přihlášku do EU

Island podal 23. 7. 2009 oficiální přihlášku do EU. Věří, že přístupová jednání zahájí příští rok, aby je dokončil v roce 2011 a občané mohli o přistoupení k EU rozhodnout v referendu v roce 2012.

Kontext

Island se rozhodl podat přihlášku poté, co byl v roce 2008 v důsledku finanční a hospodářské krize nucen vyhlásit státní bankrot. Vládu pak převzala sociálně-demokratická premiérka Johanna Sigurdardottir, jež podání přihlášky pro vstup do EU uspíšila.

Obsah

Komise nyní vypracovává hodnotící zprávu, na jejímž základě členské státy jednomyslně rozhodnou o datu otevření přístupových jednání. Vzhledem k tomu, že Island je členem EHP i schengenského systému a implementoval více než tři čtvrtiny evropské legislativy, lze očekávat, že projednání 35 kapitol, které jsou součástí negociačního procesu, bude relativně snadné.

Sporné body

Ozývá se kritika zrychleného jednání EU s Islandem, a to zejména ze strany balkánských států, které mají o členství v EU také zájem. Island se rovněž nechal slyšet, že se v případě vstupu do EU nevzdá svého rybolovného odvětví.

Slovinsko odblokovalo přístupová jednání Chorvatska

Spor mezi Slovinskem a Chorvatskem o vymezení mořské hranice u přístavu Piran, který trval od roku 1991 a ohrožoval přístupová jednání Chorvatska, je u konce.

Kontext

Latentní slovinsko-chorvatský spor se přiostril poté, co Chorvatsko k přihlášce do EU připojilo dokumenty týkající se sporné mořské hranice mezi oběma státy. Slovinsko reagovalo zablokováním negociačního procesu.

Obsah

Slovinsko 11. 9. 2009 avizovalo stažení veta, kterým od prosince 2008 blokovalo otevření 9 nových vyjednávacích kapitol. Chorvatsko uvedlo, že během přístupových jednání nebudou ve věci sporné hranice produkovány žádné dokumenty. Z jednání vyplynulo, že se obě strany domluvily na řešení sporu za přítomnosti třetí strany.

Podle komisaře pro rozšiřování Olliho Rehna bude Chorvatsko schopno dokončit negociační proces nejdříve v první polovině roku 2010. Podle mnohých musí zintenzivnit reformu soudnictví nebo spolupráci s ICTY.

Další vývoj

Přístupová jednání budou pokračovat od 2. 10. 2009 mezivládní konferencí, kterou svolalo švédské předsednictví.

SPOTŘEBITELÉ

EU proti opožděným platbám

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích ([KOM\(2009\) 126](#))

Komise 8. 4. 2009 předložila návrh s cílem zlepšit cash flow evropských podniků a umožnit fungování vnitřního trhu tím, že budou odstraněny překážky v oblasti přeshraničních obchodních transakcí.

Kontext

Návrh doplňuje platnou směrnici č. 2000/35, která stanovuje postup proti opožděným platbám v obchodních transakcích mezi podniky nebo mezi podniky a orgány veřejné moci. Prodlevy v těchto transakcích jsou v EU stále častým jevem.

Obsah

Věřitelům mají být poskytnuty nástroje, jež jim umožní uplatňovat svá práva v případě opožděných plateb.

Mělo by se stát obecným pravidlem, že veřejné orgány budou muset fakturu za komerční transakce spojené s objednaným zbožím a službami uhradit do 30 dnů. Po překročení této doby by měl být věřitel oprávněn účtovat 5% kompenzaci z požadované částky, úrok z prodlení a další náhrady výdajů.

Návrh požaduje posílit opatření proti nevýhodným smluvním klauzulím a ukládá členským státům zajistit transparentnost zveřejněním zákonných úrokových sazeb.

Další vývoj

Návrhem se bude 9. 2. 2010 v prvním čtení zabývat EP. V případě jeho přijetí má dojít ke zrušení stávající normy.

EP je pro štítkování pneumatik

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o označování pneumatik s ohledem na palivovou účinnost a jiné důležité parametry ([KOM\(2008\)779](#))

Plénium EP přijalo 22. 4. 2009 zprávu Ivo Beleta z výboru ITRE týkající se návrhu směrnice o označování pneumatik.

Kontext

Komise svůj návrh předložila v listopadu 2008 s cílem snížit emise skleníkových plynů ze silniční dopravy. Text předpokládá, že vhodné pneumatiky sníží spotřebu automobilů (a tedy i produkci skleníkových plynů) až o 30 %.

Obsah

Pneumatiky typů C1-C3 (pro osobní automobily a lehké a těžké nákladní automobily) vyrobené po 1. 7. 2012 by měly být od 1. 11. 2012 řazeny do tříd A-G podle své energetické účinnosti, přičemž daná informace by měla být dostupná ve všech relevantních materiálech.

Na pneumatikách typů C1 a C2 by měl být při prodeji umístěn štítek. Mezi hodnoty, jež na něm mají být povinně, má patřit valivý odpor pneumatiky, přilnavost za mokra a hluk, jež pneumatika způsobuje za provozu. Pneumatiky s nízkou produkcí hluku (low-noise tyres) by měly být značeny symbolem klapek na uši.

Nejvýznamnější změnou, kterou plénium EP přijalo (a již později podpořila i Komise), je požadavek na změnu právní formy – ze směrnice na nařízení (jež netřeba implementovat, neboť je přímo účinné a přímo použitelné).

Další vývoj

Rada by měla politické dohody o společném postoji dosáhnout 7. 12. 2009. Plénium EP by se mělo návrhem zabývat 14. 12. 2009, ovšem pouze za předpokladu, že již bude mít k dispozici výsledný společný postoj Rady (což není pravděpodobné).

VNĚJŠÍ VZTAHY**Pražský summit zahájil fungování Východního partnerství**

Společná deklarace z pražského summitu o Východním partnerství, Praha 7. května 2009

Na summitu, který se uskutečnil pod vedením českého předsednictví 7. 5. 2009 v Praze, byl podpisem společné deklarace zahájen projekt Východního partnerství.

Kontext

V prosinci 2007 vydala Komise sdělení s názvem „Silná Evropská sousedská politika“, které zahrnovalo také nové cíle východní dimenze EPS.

Důraz byl kladen na postupné vybudování zón volného obchodu, dialog o dohodách usnadňujících vízový styk, postupné řešení tzv. zamrzlých konfliktů v postsovětském prostoru a spolupráci v energetické oblasti.

Paralelně s přípravou projektu Unie pro Středomoří, která měla posílit jižní dimenzi EPS, pracovaly především polská a švédská delegace na analogickém projektu, jež by se týkal 6 států postsovětského prostoru. Iniciativa byla zveřejněna na zasedání Rady v květnu 2008.

Návrh na vytvoření Východního partnerství Komise zveřejnila 3. 12. 2008.

Podle návrhu měla nová spolupráce probíhat na bázi asociačních dohod zakládajících zóny volného obchodu, posilujících finanční asistenci EU a směřujících v budoucnu k bezvízovému režimu. Klíčovými oblastmi pro jednání o asociačních dohodách měly být energetika a regionální spolupráce. Návrh nepočítal s angažmá Ruska.

České předsednictví si v první polovině roku 2009 stanovilo Východní partnerství za jednu ze svých klíčových priorit.

Obsah

Podle deklarace pražského summitu má být cílem Východního partnerství urychlení politického sblížení a další hospodářské integrace mezi EU a partnerskými zeměmi. EU má podporovat politické, sociální a ekonomické reformy v těchto zemích.

Východní partnerství zahrnuje dvoustranný i mnohostranný rámec spolupráce.

Dvoustranná spolupráce má být základem pro podpis asociačních dohod mezi EU a těmi partnerskými zeměmi, které jsou ochotny plnit jejich závazky. Cílem nových asociačních dohod má být vytvoření zón volného obchodu, sblížení právního prostředí s právními normami EU, program budování insti-

tucí pro každou zemi a podpora mobility občanů (dohody o usnadnění udělování víz a o readmisi; bezvízový styk je dlouhodobým cílem, jehož má být dosahováno individuálně a pouze tehdy, nebude-li to oslabovat vnitřní bezpečnost EU a jejích členských zemí).

Důležitou oblastí spolupráce je samozřejmě energetická bezpečnost; asociační dohody mohou dokonce obsahovat ustanovení o vzájemné energetické provázanosti a budování vzájemné provázanosti energetických trhů.

Deklarace pražského summitu založila 4 tematické platformy spolupráce: 1. Demokracie, stabilita a řádná správa; 2. Hospodářská integrace a sblížování s politikami EU; 3. Energetická bezpečnost; 4. Mezilidské kontakty.

Konkrétních projektů v rámci Východního partnerství se mohou účastnit za určitých okolností i třetí země (mimo EU a partnerské země v rámci postsovětského prostoru), k jejich financování byl vyzván také soukromý sektor.

Sporné body

Ke sporným bodům projektu od počátku patřila především role Ruska, které si dosud vůči aktivitám typu EPS zachovávalo neutrální postoj.

V souvislosti s plánovaným spuštěním projektu Východního partnerství však bylo možné z úst ruského ministra zahraničí Sergeje Lavrova slyšet slova o nových sférách vlivu. Důvodem bude zřejmě snaha o rozšíření a prohloubení spolupráce v energetické oblasti a snaha o postupnou harmonizaci právních řádů partnerských zemí s právem EU; obě úzce souvisí se strategickými a ekonomickými zájmy Ruska.

Dalším sporným bodem je dostatek podpory projektu napříč členskými státy EU (některé se pražského summitu neúčastnily na nejvyšší, ale pouze na ministerské úrovni).

Již během jednání o podobě Východního partnerství se vyskytly poukazy na možné překrývání s již existujícími projekty (především s Černomořskou synergií). „Jižní“ členské státy mají logicky větší zájem na projektu Unie pro Středomoří.

Důležitou složkou je stránka finanční. Podobně jako v případě Unie pro Středomoří je i zde výše finančních prostředků z rozpočtu Společenství (vzhledem k ambicím projektu) nedostatečná. I proto byli ke spolupráci vyzváni také soukromí investoři.

Další vývoj

V rámci mnohostranné spolupráce má probíhat každé dva roky summit Východního partnerství, schůzky ministrů zahraničí zainteresovaných zemí se mají uskutečňovat jednou ročně.

EP navrhl ustavit Parlamentní shromáždění EU-Východ. Realizován byl návrh na zřízení Fóra občanské společnosti v rámci Východního partnerství. Jeho první zasedání se má uskutečnit ve dnech 16.-17. 11. 2009.

V Pittsburgu se uskutečnil summit G20

V Pittsburgu se 24.-25. 9. 2009 za účasti ministrů financí 19 největších ekonomik světa a EU uskutečnil summit států G20.

Kontext

Skupina vzniklá v roce 1999 hraje neformální konzultační roli v oblasti světové finanční stability. Reprezentuje 85 % světové ekonomiky. V současnosti je jejím cílem zotavení z finanční a hospodářské krize.

Obsah

Představitelé EU označili summit za „revoluční“ a „klíčový“. Skupina by do budoucna měla převzít roli G8: nescházet se pouze na úrovni ministrů financí, ale na úrovni nejvyšší.

Představitelé se shodli na tom, že by mělo dojít k posílení mezinárodních finančních institucí, k omezení tzv. daňových rájů a reformě finančních regulací. Podpůrné programy na oživení ekonomik by měly (dočasně) pokračovat. Skupina také navrhla reformu struktury MMF a Světové banky.

Tzv. dynamicky se rozvíjející státy by měly do rozpočtu MMF přispívat minimálně 5 % a do rozpočtu Světové banky 3 %.

V závěrečném komuniké se uvádí, že skupina chce odstranit nerovnováhu v mezinárodním obchodě, již představuje levný čínský vývoz, a snižovat rozpočtové deficity. Státy se ale nechtějí uchýlit k protekcionismu.

EU prosadila snížení odměn bankéřů. Přijat byl i německý návrh reformy insolvenčních procedur u velkých bank. Neúspěch EU zaznamenala v otázce navýšení výdajů na boj proti klimatickým změnám. Skupina se shodla pouze na odstranění subvencí pro fosilní paliva.

Další vývoj

Příští summit se uskuteční v červnu 2010 v Kanadě.

VNITŘNÍ TRH

EP podporuje poskytování přeshraniční zdravotní péče

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o uplatňování práv pacientů v přeshraniční zdravotní péči ([KOM\(2008\)414](#))

Plénum EP v prvním čtení 23. 4. 2009 podpořilo zprávu Johna Bowise z výboru ENVI týkající se poskytování přeshraniční zdravotní péče.

Kontext

Komise svůj návrh předložila v červenci 2008 coby součást tzv. sociálního balíku. Cílem je podle ní (v kontrastu s tvrzeními řady členských států) posílení práv pacientů, nikoliv vytvoření společného trhu se zdravotní péčí v EU.

Důvodem pro předložení návrhu se stalo vyloučení otázky zdravotní péče ze směrnice č. 2006/123 (tzv. směrnice o službách), ale i řada rozsudků ESD odkazujících na nedostatečnou právní úpravu otázky poskytování přeshraniční zdravotní péče v EU.

Obsah

EP potvrdil, že zdravotní péče zůstává i nadále v kompetenci členských států, což znamená i to, že je nikdo nemůže nutit k tomu, aby ji poskytovaly cizincům. Na druhou stranu se shodl na možnosti zavést systém předchozí autorizace v případě, že pacient z cizí členské země bude požadovat hospitalizaci (co je to „nemocniční péče“, by ovšem měly rozhodovat dotčené členské státy, ne Komise).

Finanční náhrady by se měly vztahovat primárně na samotnou zdravotní péči, bude nicméně záležet na členských státech, zda svým pacientům pokryjí i další náklady péče v zahraničí (ubytování, cestovné ap.). Volnější pravidla by se měla vztahovat na pacienty se vzácnými chorobami a postiženími: měli by mít nárok na náhrady i v případě, že v jejich domovském státě se příslušný zákrok neprovádí.

Sporné body

Největší spory se vedly a vedou o právní bázi návrhu, jež se týká společného trhu. Právě z toho plynou největší obavy, že výsledná směrnice může vést vytvoření společného trhu se zdravotní péčí v EU. Vyjadřují je nejen členské státy (ČR nikoliv), ale i zástupci regionů (např. CEMR) či levice v EP.

Další vývoj

Rada by se měla návrhem zabývat 30. 11. 2009. V případě, že směrnice vstoupí v platnost, budou členské státy povinny ji implementovat 12 měsíců.

Komise: Alternativní investiční fondy potřebují regulaci

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o správcích alternativních investičních fondů a o změně směrnic 2004/39/ES a 2009/.../ES ([KOM\(2009\)207](#))

Komise 30. 4. 2009 předložila návrh směrnice mající regulovat způsob fungování alternativních investičních fondů.

Kontext

Alternativní investiční fondy se dostaly do centra pozornosti na konci roku 2008 v souvislosti s propuknuvší finanční krizí. Podle některých názorů se právě tyto fondy, jež v EU působí především ve Velké Británii a disponují aktivy o objemu zhruba 2 mld. €, podílely na její katalyzaci (pokud nestály přímo u jejího zrodu).

Obsah

Alternativní investiční fondy by měly být předmětem registrace a dohledu národních úřadů. Primárně by mělo být dohlíženo na jejich manažery.

Norma by se měla vztahovat na hedgeové/zajišťovací fondy, soukromé kapitálové fondy a všechny ostatní fondy s působností v EU, jež nespádají do rámce úpravy směrnice č. 85/611 (tzv. UCITS Directive). Směrnice by měla pokrýt všechny hedgeové/zajišťovací fondy spravující aktiva o hodnotě 100 mil. € a více. V případě soukromých kapitálových fondů by měl daný limit činit 500 mil. €.

„Výměnou“ za regulaci Komise nabízí manažerům možnost působit po získání registrace a notifikaci dotčenému členskému státu prakticky na celém území EU, ovšem vždy pouze vůči profesionálním investorům (tj. nikoli retailovým zákazníkům).

Alternativní investiční fondy ze třetích zemí by měly mít možnost v EU působit až po třech letech od završení implementace nové normy (zhruba koncem roku 2015) a pouze za podmínky, že jejich domovské země je podrobí regulaci srovnatelné s tou, jež bude platit v EU.

Sporné body

Legislativní proces fakticky ještě nebyl zahájen, už se ale objevily výtky, že návrh je „bezzubý“ – podle některých poslanců EP by se měl vztahovat na (všechny) alternativní investiční fondy, ne pouze na jejich manažery (očekává se, že EP k návrhu předloží až 900 pozměňovacích návrhů). Přesně opačně pochopitelně argumentují reprezentanti sektoru alternativních investičních fondů – AIMA či EVCA.

Požadují mj. zvýšení uvedených prahů (100 mil. €, resp. 500 mil. €) a odstranění odlišného režimu pro alternativní investiční fondy ze třetích zemí.

Další vývoj

Rada by měla o návrhu poprvé meritorně debatovat 10. 11. 2009, EP hodlá se první čtení završit 9. 2. 2010.

Výsledná norma – bude-li schválena – by měla být implementována s největší pravděpodobností do 2 let od svého přijetí.

Pravidla pro čerpání z Evropského globalizačního fondu se rozvolní

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 546/2009 ze dne 18. června 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 1927/2006 o zřízení Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci

V Úředním věstníku EU bylo 29. 6. 2009 uveřejněno nařízení č. 546/2009 upravující dosavadní relativně přísná pravidla pro čerpání prostředků z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci (EGF).

Kontext

EGF vznikl v lednu 2007 na základě nařízení č. 1927/2006 s cílem finančně napomáhat podnikatelským subjektům, jež se dostaly do existenčních obtíží v důsledku globalizace. Ročně disponuje 500 mil. €. Nové nařízení by mělo zajistit snazší přístup k prostředkům z EGF.

Obsah

Podniky budou nově oprávněny (skrze členské státy) žádat o prostředky z EGF i v případech, že propustí jen 500 zaměstnanců (dosud 1000), a to nejen v důsledku globalizace, ale i v důsledku jiných okolností (typicky stávající hospodářské recese).

Spoluúčast ze strany EU vzroste z 50 % na 65 % a možnost využívat prostředky bude prodloužena z jednoho roku na dva.

Sporné body

V průběhu legislativního procesu se debatovalo zejména o výši spoluúčasti ze strany EU (Komise původně navrhovala 75 %). Někteří aktéři vyjadřovali i pochybnosti o EGF jako takovém (z ročního objemu prostředků se vždy využil jen zlomek, což z EGF činí spíše neefektivní nástroj, nehledě na to, že využívá veřejných prostředků k sanaci soukromých aktivit).

Další vývoj

Nová pravidla pro čerpání prostředků z EGF budou platit do 31. 12. 2011.

Komise hodlá v EU posílit finanční dohled

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on Community macro prudential oversight of the financial system and establishing a European Systemic Risk Board (COM(2009)499)

Proposal for a Council Decision entrusting the European Central Bank with specific tasks concerning the functioning of the European Systemic Risk Board (COM(2009)500)

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing a European Banking Authority (COM(2009)501)

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing a European Insurance and Occupational Pensions Authority (COM(2009)502)

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing a European Securities and Markets Authority (COM(2009)503)

Komise 23. 9. 2009 prezentovala dlouho očekávané návrhy na posílení dohledu nad evropským finančním sektorem (tzv. finanční balík).

Kontext

Návrhy vycházejí ze zprávy bývalého generálního ředitele MMF Jacquesa se Larosièra uveřejněné v únoru 2009. Jejím cílem bylo (na základě zkušeností s finanční krizí roku 2008) definovat novou institucionální architekturu působící – s ohledem na fungování finančních trhů – na vyšší než národní úrovni, v daném případě na úrovni evropské. Členské státy s obsahem Larosièrovy zprávy vyslovily souhlas na zasedání Evropské rady v červnu 2009.

Obsah

Po schválení předložených návrhů Radou a EP by měly pod hlavičkou EU vzniknout dva nové orgány: Evropský výbor pro systémová rizika (ESRB) a Evropský systém orgánů finančního dohledu (ESFS). První z nich by se měl věnovat „obezřetnostnímu dohledu na makroúrovni“, druhý by měl činit totéž na mikroúrovni. Oba orgány by měly podle Komise „šetřit peníze daňových poplatníků“, a to tím, že budou o možných rizicích informovat včas (čímž by měly zabránit „nalévání“ peněz do finančního sektoru).

Zatímco ESRB by měl mít pouze pravomoc podávat doporučení, ESFS by měl obsáhnout tři stávající poradní výbory pro finanční služby (CEBS, CEIOPS a CESR) a po jejich přejmenování (na EBA, EIOPA a ESMA) získat některé výkonné pravomoci: připravovat návrhy „technických norem“, řešit potenciální spory mezi národními orgány dohledu, zajišťovat shodné uplatňování příslušné legislativy ve všech členských státech EU nebo přímo (skrze ESMA) dohlížet na ratingové agentury.

ESRB by měl angažovat mj. zástupce ECB, národních centrálních bank, EBA, EIOPA, ESMA a národních orgánů dohledu (celkem přes 60 institucí) a potenciálně by se mohl stát součástí plánované celosvětové „obezřetnostní“ architektury. Využívat by měl zázemí poskytovaného ECB, předsedat by mu po dobu 5 let měl (s možností znovuzvolení) jeden z členů ESRB.

Komise odhaduje roční náklady na provoz ESFS v prvních třech letech provozu na 37 mil. €, poté na 68 mil. €. Dělit by se měly v poměru 3:2 v neprospěch členských států. Pokud jde o ESRB, měla by většinu nákladů pokrývat ECB a její sekretariát.

Z hlediska rozhodování je jasno zejména o ESFS: o provozních záležitostech by měl rozhodovat kvalifikovanou většinou, při rozhodování o meritorních opatřeních by měl mít každý člen jeden hlas.

Sporné body

Bezprostředně po prezentaci návrhů se objevily pochybnosti, zda nové orgány budou schopny dosáhnout svých cílů (zda nebudou slabé a čisté byrokratické), i obavy, zda nová architektura naopak nebude finanční sektor v EU svazovat (v porovnání se zbytkem světa) příliš, např. uplatňováním svých rozhodnutí přímo vůči konkrétním finančním institucím.

Týká se to především ESFS. Otázkou je také role ECB v ESRB, resp. postavení států, jež nepoužívají měnu euro. Své pochybnosti údajně vyjádřila ČR, ale i Slovensko, Velká Británie či konzervativci v EP. Podporu návrhům naopak vyjadřují socialisté v EP.

Další vývoj

O podobě finální legislativy budou spolurozhodovat EP a Rada. V případě ESRB by mělo být v Radě dosaženo jednomyslnosti, pokud jde o ESFS, předpokládá se hlasování kvalifikovanou většinou.

Komise počítá s tím, že přijetí jejích návrhů by nemělo být problematické, a EP i Radě proto doporučila, aby ji schválily do konce roku 2009 (aby ESRB i ESFS mohly začít fungovat od roku 2010).

Revize nové legislativy by měla být zahájena do tří let od jejího schválení.

ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ VĚCI

EP podporuje Komisi při revizi antidiskriminační legislativy

Návrh směrnice Rady o provádění zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci (KOM(2008)426)

Plénum EP přijalo 2. 4. 2009 zprávu Kathalijnny Marie Buitenweg z výboru LIBE k nové antidiskriminační směrnici.

Kontext

Návrh byl uveřejněn jako součást tzv. sociálního balíku v červenci 2008. Jeho cílem je doplnit stávající směrnice č. 2000/43 a č. 2000/78 a rozšířit je o boj proti diskriminaci mimo pracovní poměr.

Obsah

EP přístup Komise obecně akceptuje: jeho pozměňovací návrhy jsou spíše marginální povahy.

EP předpokládá změny v definici pojmu „zdravotní postižení“ a dodává, že směrnice by se měla vztahovat nejen na osoby skutečně trpící diskriminovanou vlastností (postižení, homosexualita atd.), ale též na osoby, které jsou diskriminovány na základě nepravdivých domněnek.

Na požadavku Komise, aby státy měly povinnost poskytnout sdružením, organizacím nebo jiným právnickým osobám, které mají legitimní zájem na zajišťování toho, aby byla směrnice dodržována, možnost jménem žalobce (s jeho souhlasem) zahájit jakékoli soudní nebo správní řízení vedené k vymáhání plnění povinností podle dané směrnice, EP nezměnil nic. Beze změn zůstal i předpoklad, že by mělo být povinností žalovaného prokázat, že k porušení zákazu diskriminace nedošlo.

Sporné body

Návrh se setkává s odporem zejména v konzervativních kruzích a/nebo mezi členskými státy, jež se obávají, že nová legislativa bude fakticky nevymahatelná a zbytečně zatíží jejich soudnictví.

Další vývoj

Rada by měla o návrhu rozhodovat 30. 11. 2009.

EP byl do projednávání návrhu zapojen pouze prostřednictvím konzultační procedury, tudíž Rada jeho postoje nemusí vzít v úvahu.

Směrnice by měla být implementována do 2 let od svého přijetí.

Členské státy smetly ze stolu směrnici o pracovní době

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2003/88/EC o některých aspektech úpravy pracovní doby ([KOM\(2004\) 607](#))

Rada neakceptovala změny navržené EP ani kompromis předložený českým předsednictvím, a dohodovací řízení skončilo 28. 4. 2009 neúspěchem.

Kontext

Návrh na komplexní revizi směrnice č. 2003/88 předložila Komise v září 2004. Text upravoval zejména výjimku (opt-out) z 48hodinové týdenní pracovní doby, pracovní pohotovost a dobu odpočinku. Státy opt-out využívají pro sektory, jako je zdravotnictví nebo požární ochrana. Tam je pracovní pohotovost započítávána do pracovní doby na základě rozsudků ESD v případech SiMAP-Jaeger a Dellas.

Obsah

EP trval na časovém omezení platnosti výjimky z 48hodinové týdenní pracovní doby, s čímž Rada opakovaně nesouhlasila. Rada s českým předsednictvím v čele neúspěšně navrhovala kompromisní řešení: snížit stávající maximální 78hodinový týdenní limit pracovní doby na 60–65 hodin.

Komisař Vladimír Špidla prohlásil, že Komise jakožto „strážkyně smluv“ bude žalovat ty členské státy, které v současnosti platnou směrnici č. 2003/88 nedodržují. Komisi podporují odbory sdružené v organizaci ETUC.

Z průzkumů vyplývá, že zhruba 15% Evropanů pracuje déle než 48 hodin týdně. Častěji se to týká OSVČ než zaměstnanců.

Sporné body

Zájmové skupiny negativní výsledek jednání nevítají a komentují především výpočet pracovní doby, opt-out a pracovní pohotovost.

BusinessEurope poukazuje na finanční nákladnost při zahrnování pracovní pohotovosti do pracovní doby. Ponechání výjimky ale vítá. ETUC je připravena pokračovat v tlaku na unijní instituce při zajišťování minimálních pracovních standardů. CEEP vyzývá Komisi k nalezení řešení, aby neaktivní pracovní pohotovost nebyla počítána do pracovní doby. Eurochambres se obává dalších případů předložených ESD. Skupina kritizuje EP za to, že trval na zrušení opt-out, což by podnikům znemožnilo flexibilně reagovat na poptávku na pracovním trhu. UEAPME připomíná, že pro podniky je jasný

a jednoduchý systém organizace pracovní doby nezbytný.

Pozice ČR

ČR hrála při závěrečných jednáních o osudu směrnice roli arbitra a snažila se nalézt kompromis mezi pozicí EP a Rady.

V ČR je standardní 40hodinový pracovní týden, využívá se ale i možnosti opt-out. Hospodářská komora označila neúspěch při jednáních o návrhu směrnice za dobrou zprávu pro české podniky.

Možnost upravit si délku pracovního týdne podle potřeb ekonomiky vždy vnímala jako nástroj pro zachování pružného fungování podniků a flexibility při zaměstnávání pracovníků.

Další vývoj

Probíhající neformální jednání naznačují, že Komise vypracuje návrh revize směrnice o pracovní době do konce svého funkčního období, tedy do 31. 10. 2009.

V současnosti předsedající Švédsko je pro zachování výjimky, další předsednický stát v pořadí, Španělsko, je naopak striktně proti. Směrnice č. 2003/88 zůstává i nadále v platnosti.

EP: Zásada rovného zacházení se musí vztahovat i na OSVČ

Návrh směrnice Evropského Parlamentu a Rady o uplatňování zásady rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné a o zrušení směrnice 86/613/EHS ([KOM\(2008\)636](#))

Plénum EP 6. 5. 2009 po dlouhých debatách nakonec podpořilo zprávu Astrid Lulling k návrhu směrnice o uplatňování zásady rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné.

Kontext

Návrh je součástí kontroverzního tzv. rodinného balíku (balíku opatření pro zlepšení rovnováhy pracovního a rodinného života), jež Komise uveřejnila v říjnu 2008.

Obsah

EP se postavil za zpřísnění původního návrhu Komise, všechny návrhy výboru FEMM však plénum nepřijalo.

Matky působící jako OSVČ by měly mít možnost čerpat mateřskou dovolenou podle směrnice č. 92/85 (jež podléhá revizi; viz níže). Současně by, pokud jde o kariéru, měla být podporována pozitivní diskriminace mužů. Status „asistujících partnerů“ by měl být uznán ve všech členských státech. Stejně

tak by měla být zavedena definice „rodinného podniku“ se všemi důsledky pro sociální zabezpečení vzájemně si asistujících (tj. nikoli nutně sezdaných) partnerů. Členské státy by na druhou stranu měly získat možnost zavázat asistující partnery k účasti na národních systémech sociálního zabezpečení.

Sporné body

Výsledek hlasování pléna EP nebylo přijato pozitivně. Komise vyjádřila obavy, že snaha o zevrubné definování statusu asistujících partnerů jde nad rámec pravomocí EU. Rada se obává finančních konsekvencí návrhu jako takového.

Další vývoj

Rada by se měla návrhem zabývat 30. 11. 2009. Předpokládá se ale, že dosáhne nanejvýš společného postoje, tj. završí své první čtení a přijme vlastní pozměňovací návrhy.

Pokud by byl návrh přijat ve znění EP, měla by výsledná směrnice být implementována do jednoho roku od schválení (Komise navrhuje dvojnásobnou lhůtu).

EP (dočasně) proti prodloužení mateřské dovolené

Návrh směrnice Evropského Parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 92/85/EHS o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň ([KOM\(2008\)637](#))

Plénem EP 6. 5. 2009 navrátilo zprávu Edite Estrela týkající se ochrany těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu (včetně prodloužení mateřské dovolené) zpět k projednání ve výboru FEMM.

Důvodem byla skutečnost, že zpravodajka do textu zprávy zakomponovala řadu kontroverzních pozměňovacích návrhů, jež vyvolaly odpor nejen v EP, ale i v Komisi a Radě.

Kontext

Návrh je (stejně jako text týkající se rovného zacházení pro OSVČ výše) součástí tzv. rodinného balíku (balíku opatření pro zlepšení rovnováhy pracovního a rodinného života), jež Komise uveřejnila v říjnu 2008. Formálně jde o revizi směrnice č. 92/85.

Obsah

Zpráva krom jiného požadovala prodloužení mateřské dovolené na 20 týdnů (Komise navrhovala 18 týdnů), zaváděla právo matek na 100% platu během šestinedělí či povinnost otců vybrat si otcovskou dovolenou.

Sporné body

Proti pozměňovacím návrhům zprávy Edite Estrela se postavili nejen poslanci EP, ale i Komise a Rada. Komisař Vladimír Špidla překvapivě odmítl jejich „preskriptivnost“ a podrobnost. Rada je proti návrhu jako takovému a ve znění zprávy výboru FEMM by pro ni byl nepřijatelný zcela.

Pozice ČR

Pokud jde o délku mateřské (ale i rodičovské) dovolené, patří ČR k zemím, kde je nejdelší v Evropě. V tomto směru návrh pro ČR problematický není. Nepřijatelné jsou ovšem jeho finanční dopady, jež potenciálně hrozí nejen jí, ale většině členských států EU.

Další vývoj

Rada se bude návrhem zabývat 30. 11. 2009, ovšem pouze za předpokladu, že své první čtení stihne (napodruhé) završit EP.

Směrnice by měla být implementována do 2 let od svého přijetí.

Směrnice o tzv. modrých kartách přijata

Směrnice Rady č. 2009/50/ES ze dne 25. května 2009 o podmínkách pro vstup a pobyt státních příslušníků třetích zemí za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci

V Úředním věstníku EU byla 18. 6. 2009 uveřejněna směrnice č. 2009/50, jež je součástí legislativy týkající se pracovního přistěhovalectví.

Kontext

Komise předložila návrh týkající se podmínek vstupu kvalifikovaných pracovníků do EU ze třetích zemí v říjnu 2007. Směrnici o tzv. modrých kartách přijala Rada formálně na svém zasedání v květnu 2009 v rámci procedury konzultace.

Obsah

Hlavním přínosem směrnice by měla být vnitroujní mobilita. Počet přistěhovalců stanoví členské státy, neboť neexistuje jednotný evropský pracovní trh.

Směrnice se bude týkat osob s vysokoškolským nebo vyšším vzděláním (min. 4–5 let) a s odbornou praxí o délce min. 5 let (z toho 2 roky ve vedoucí pozici). Žádat o modrou kartu budou moci také osoby s vyšším vzděláním mladší 30 let. Hranice minimální mzdy by měla činit 1,5 násobek hrubé průměrné mzdy v daném členském státě.

Norma počítá se zachováním možnosti členských států v některých oblastech stanovit nulovou kvótu

nebo přístup vůbec nepovolit. Modrou kartu by měli získat také uchazeči již na území EU žijící. Nezáskají ji však žadatelé o azyl, ani s povolením sezónní práce. Po uplynutí 2 let by měli mít kvalifikovaní pracovníci možnost odstěhovat se do jiného členského státu, pokud tomu nebudou bránit jeho kvóty. Při ztrátě zaměstnání bude lhůta pro nalezení nového místa prodloužena ze 3 měsíců na 6. Platnost modré karty bude 3 roky. V případě, že pracovní smlouva bude sjednána na kratší dobu, dojde k připočtení 6 měsíců.

Pozice ČR

ČR požadovala, aby směrnici předcházelo zrušení přechodného období pro volný pohyb pracovních sil v rámci EU tak, aby pracovníci z třetích zemí nepoživali lepšího postavení než občané EU z tzv. nových členských států (pokud jde o přístup na pracovní trhy členských států EU, které přechodné období prozatím nezrušily).

Další vývoj

Členské státy mají povinnost normu implementovat do 19. 6. 2011.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Energetická náročnost budov se má podle EP drasticky snížit

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o energetické náročnosti budov ([KOM\(2008\)780](#))

Plénem EP 23. 4. 2009 přijalo zprávu Silvie-Adriany Țicău z výboru ITRE s cílem zajistit výrazné snížení energetické náročnosti budov.

Kontext

Komise legislativní návrh uveřejnila v listopadu 2008 především v souvislosti s dojednáváním tzv. klimaticko-energetického balíku. Cílem je revize směrnice č. 2002/91 tak, aby se vztahovala i na budovy s výměrou pod 1000 m².

Obsah

EP původní návrh Komise ve všech směrech zpřísnil. Od roku 2019 by měly být v EU stavěny pouze „nulové domy“ schopné zajistit si více než 50% potřebné energie samy (např. prostřednictvím instalovaných solárních panelů).

Na stávající budovy by se mělo do roku 2020 vztahovat přechodné období, s výjimkou situací, kdy budou tyto budovy předmětem „větších renovací“ (zahrnujících alespoň 25% plochy nebo v hodnotě 20% budovy), popř. renovací zásadních konstrukčních prvků budovy (okna, bojlery, klimatizace).

EP také požaduje, aby Komise do konce roku 2010 zveřejnila definici „čisté nulové budovy“ (net zero energy building) a aby do 31. 3. 2010 vznikla jednotná metodologie pro výpočet energetické účinnosti budov obývaných méně než čtyři měsíce ročně. Výjimkou by měly disponovat jen velmi malé budovy (do 50 m² obytné plochy), sakrální, historické a zemědělské budovy – objekty s nízkými energetickými nároky a/nebo s délkou využití do 18 měsíců. Členské státy by měly do 30. 6. 2011 uveřejnit akční plány k navýšení veřejných investic do energeticky účinných budov. EU by podle EP měla pro daný účel „podstatně navýšit“ alokaci z fondu ERDF, vytvořit Fond pro energetickou účinnost a napomoci adekvátně snížit DPH.

Sporné body

Výsledek hlasování pléna EP přivítali zejména reprezentanti stavebního průmyslu (např. EuroACE, Eurima). Je nicméně otázkou, nakolik jim dopřejí sluchu i členské státy v Radě, neboť lze očekávat, že to budou právě ony (resp. jednotliví investoři), kdo bude nucen se po přijetí nové směrnice potýkat s požadavky, jež má přinést.

Další vývoj

Předpokládá se, že Rada dosáhne politické dohody o společném postoji 7. 12. 2009.

Pokud se tak stane, EP zahájí své druhé čtení o týden později – 14. 12. 2009.

Výsledná norma by měla být implementována do 31. 12. 2010 (pokud se neuplatní žádné výjimky a/nebo Rada v průběhu legislativního procesu dané datum nezmění).

Se zpřísněním ekodesignových pravidel souhlasí EP i Rada

Návrh směrnice Evropského Parlamentu a Rady o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign výrobků spojených se spotřebou energie ([KOM\(2008\)399](#))

Plénem EP 24. 4. 2009 přijalo zprávu Magora Imre Csibiho z výboru ENVI, čímž ukončilo první čtení návrhu revize stávající směrnice o ekodesignu. Rada výsledek jeho hlasování překvapivě a bez výhrad akceptovala již 24. 9. 2009.

Kontext

Komise svůj text předložila v červenci 2008 coby součást svého akčního plánu pro udržitelnou spotřebu a výrobu a udržitelnou průmyslovou politiku. Jeho cílem je rozšíření „záběru“ platné směrnice č. 2005/32 i o „výrobky spojené se spotřebou energie“ (např. okna, vodovodní kohoutky ap.).

Obsah

Zpráva Magora Imre Csibiho původně předpokládala okamžité rozšíření směrnice na všechny výrobky s výjimkou dopravních prostředků určených k přepravě osob nebo zboží, plénum EP s tím ale nakonec nesouhlasilo.

Komise by nicméně měla v roce 2011 předložit nový pracovní plán (jenž by se stal podkladem pro přijímání podrobných prováděcích opatření prostřednictvím tzv. komitologie) a v roce 2012 by měla rozhodnout potenciálním rozšíření směrnice na všechny produkty (resp. jejich environmentální „angažmá“ v průběhu životního cyklu).

Sporné body

Výsledek odmítli zejména odpůrci přísnější regulace obávající se rostoucích administrativních nákladů, např. BusinessEurope či reprezentanti sektoru dopravy. Částečně k tomu přispěla i Komise, jež v návrhu uvedla, že ne všechny náklady (související především s přijetím potřebných prováděcích opatření) jsou jednoznačně kvantifikovatelné.

Další vývoj

Norma by měla být implementována do 12 měsíců od vstupu v platnost (po uveřejnění v Úředním věstníku EU).

EP: Energetické štítky by měly být na většině výrobků

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o uvádění spotřeby energie a jiných zdrojů na energetických štítcích výrobků spojených se spotřebou energie a v normalizovaných informacích o výrobku (KOM(2008)778)

Plénum EP 5. 5. 2009 v prvním čtení schválilo zprávu Anny Podimata, zpravodajky výboru ITRE, čímž podpořilo záměr, aby se energetické štítky začaly objevovat na většině výrobků – i těch, jež energii přímo nespotebouvají.

Kontext

Komise návrh na revizi směrnice č. 92/75 předložila v listopadu 2008 s cílem legislativně podpořit zvýšení energetické účinnosti v EU do roku 2020 o 20 %. Návrh předpokládal již akční plán pro udržitelnou spotřebu a výrobu a udržitelnou průmyslovou politiku z července 2008.

Obsah

Stávající způsob značení energetickými štítky by měl zůstat zachován, měl by se ale rozšířit i na „výrobky spojené se spotřebou energie“ (např. okna, vodovodní kohoutky ap.).

Energetické štítky by se fakticky měly stát běžnou a viditelnou součástí většiny prodávaných výrobků (včetně např. stavebnin). Jejich parametry by se měly měnit v intervalu 3–5 let, a to prostřednictvím prováděcích opatření Komise přijímaných tzv. komitologií (tj. bez přímého zapojení EP a Rady). Členské státy by měly o implementaci podávat každé dva roky zprávu; očekává se, že budou realizovat např. pobídky pro energeticky účinné výrobky.

Sporné body

Spor se vede především o míru podrobnosti výsledné normy, zejména na půdě Rady. Existují obavy, že zpřísnováním stávající legislativy může dojít k výraznějšímu omezení svobody producentů nabízet a inzerovat zboží podle vlastních představ. Výtky se objevují i k předpokládaným prováděcím opatřením. Podle některých názorů může v budoucnu nastat podobná situace jako v souvislosti s rozhodnutím začít stahovat z trhu klasické žárovky (rozhodnutí bylo přijato také prostřednictvím komitologie).

Další vývoj

Rada by měla své první čtení završit 7. 12. 2009. Vzhledem k tomu, že se vůči textu z EP nejspíše vymezí, očekává se, že plénum EP své druhé čtení zahájí bezprostředně poté – 14. 12. 2009.

S implementací směrnice se počítá během 12 měsíců následujících po jejím uveřejnění v Úředním věstníku EU.

Rada přijala politickou dohodu o průmyslových emisích

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění) (KOM(2007) 844)

Rada 24. 6. 2009 přijala politickou dohodu týkající se návrhu revize tzv. směrnice IPPC. Poté, co bude formálně převedena do společného postoje, dostane ji k projednání EP.

Kontext

Směrnice si klade za cíl zlepšit místní podmínky v členských státech podporou prevence, kontrolou a koordinovaným postupem při omezování znečištění vzduchu, vody a půdy. Návrh reguluje emise síry, dusíku, azbestu, těžkých kovů nebo prachu. Emise CO₂ nezahrnuje. Zpravodajem návrhu v EP je Holger Kraemer (ENVI).

Obsah

Rada požaduje zpřísnění emisních limitů pro velká zařízení (elektrárny, rafinérie) jejich přiblížením k BATs (nejlepší dostupné techniky) do

roku 2016. Limity BATs by měly být aplikovány na nová zařízení 2 roky od vstupu směrnice v platnost. Rada rozhodla, že starší zařízení by měla disponovat přechodným obdobím pro aplikaci BATs, a to do roku 2020 (emise by se podle plánu vypracovaného každým členským státem měly snižovat v rozmezí let 2016–2019).

Elektrárny s příkonem nad 300 MW, spalující domácí uhlí nebo lignit, by měly snížit emise síry o 97 %.

Rada také rozhodla, že zařízení s příkonem do 20 MW a 100 tun odpadu denně budou z působnosti směrnice vyňata.

Do budoucna bude Rada jednat o možnosti zavést systém výměny emisí síry a dusíku. Krom toho ponechala čl. 16 odst. 4 směrnice o možnosti států udělit výjimky z emisních limitů (socioekonomické,

regionální důvody ap.). Po vydání nových BREFs (referenční dokumenty nejlepších dostupných technik schválené Komisí) by měla být relevantní integrovaná povolení aktualizována do 5 let.

Sporné body

Z hlediska ochrany životního prostředí byl návrh směrnice považován 6 státy (Dánskem, Německem, Francií, Rakouskem, Irskem a Nizozemím) za nedostatečný. Svými 95 hlasy v Radě mohly vytvořit blokační menšinu a návrh zablokovat. Postoj ale změnilo Nizozemí (13 hlasů).

Další vývoj

EP se k návrhu směrnice vyjádří ve druhém čtení, které proběhne 23. 2. 2010.

PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP

Plénium EP ve dnech 21.–24. 4. 2009

Projednávaný návrh	Výsledek hlasování					
	Pro		Proti		Zdrželi se	
	Celkem	ODS	Celkem	ODS	Celkem	ODS
Zpráva Miroslava Ransdorfa týkající se minimálních zásob surové ropy a ropných produktů (A6-0214/2009)	629	Cabrnoc, Duchoň, Fajmon, Ouzký, Strejček, Škottová, Vlasák, Zvěřina	24	-	8	-
Zpráva Gérarda Depreze týkající se zřízení Evropské sítě pro ochranu významných osob (A6-0193/2009)	633	Cabrnoc, Duchoň, Ouzký, Škottová, Zvěřina	19	Strejček	7	Fajmon
Zpráva Neeny Gill týkající se účinného výkonu soudních rozhodnutí v Evropské unii: transparentnost dlužnickových aktiv (A6-0252/2009)	641	Cabrnoc, Duchoň, Fajmon, Ouzký, Strejček, Škottová, Vlasák, Zvěřina	16	-	20	-
Zpráva Dragoše Florina Davida týkající se interoperability pro evropské orgány veřejné správy (ISA) (A6-0136/2009)	648	Cabrnoc, Duchoň, Fajmon, Ouzký, Strejček, Škottová, Vlasák, Zvěřina	12	-	17	-
Zpráva Iva Beleta týkající se označení pneumatik v souvislosti s palivovou účinností (A6-0218/2009)	642	Cabrnoc, Duchoň, Fajmon, Ouzký, Škottová, Vlasák, Zvěřina	23	Strejček	8	-
Zpráva Adiny-loany Vălean týkající se změny nařízení ES č. 717/2007 (mobilní telefonní sítě) a směrnice 2002/21/ES (elektronické komunikace) (A6-0138/2009)	646	Cabrnoc, Duchoň, Ouzký, Škottová, Vlasák, Zvěřina	22	Strejček	9	Fajmon
Zpráva Gunnara Hökmarka týkající se Rámce Společenství pro jadernou bezpečnost (A6-0236/2009)	511	Cabrnoc, Duchoň, Fajmon, Ouzký, Strejček, Škottová, Vlasák, Zvěřina	16	-	20	-
Zpráva Silvie-Adriany Țicău týkající se energetických vlastností budov (A6-0254/2009)	549	Duchoň, Strejček, Škottová, Zvěřina, Zahradil	51	Cabrnoc, Fajmon, Ouzký	26	-
Zpráva Jean-Paula Gauzèse týkající se ratingových agentur (A6-0191/2009)	569	Cabrnoc, Duchoň, Ouzký, Škottová, Zahradil, Zvěřina	47	Fajmon, Strejček	4	-
Zpráva Gabriela Albertiniho týkající se práv cestujících v autobusové a autokarové dopravě (A6-0250/2009)	557	Cabrnoc, Duchoň, Fajmon, Ouzký, Strejček, Škottová, Zahradil, Zvěřina	30	-	23	-

Zpráva Briana Crowleyho týkající se doby ochrany autorského práva a některých souvisejících práv (A6-0070/2009)	377	Cabrnoch, Duchoň, Fajmon, Ouzký, Strejček, Škottová, Zahradil, Zvěřina	178	-	37	-
Zpráva Anny Jensen týkající se inteligentních dopravních systémů v silniční dopravě (A6-0226/2009)	529	Cabrnoch, Duchoň, Fajmon, Ouzký, Strejček, Škottová, Zahradil, Zvěřina	42	-	16	-
Zpráva Ulricha Stockmanna týkající se Program Marco Polo II (A6-0217/2009)	581	Cabrnoch, Duchoň, Fajmon, Ouzký, Strejček, Škottová, Zvěřina	7	-	5	-
Zpráva Petra Duchoně týkající se evropské železniční sítě zajišťující konkurenceschopnost nákladní dopravy (A6-0220/2009)	532	Cabrnoch, Duchoň, Fajmon, Ouzký, Strejček, Škottová, Zahradil, Zvěřina	19	-	42	-
Zpráva Johna Bowise týkající se práv pacientů v oblasti přeshraniční zdravotní péče (A6-0233/2009)	297	Cabrnoch, Duchoň, Fajmon, Ouzký, Strejček, Škottová, Zahradil, Zvěřina	120	-	152	-
Zpráva Amalie Sartori týkající se bezpečnosti pacientů (A6-0239/2009)	521	Duchoň, Fajmon, Ouzký, Strejček, Zahradil, Zvěřina	6	-	5	-
Zpráva Gillese Savaryho týkající se Akčního plánu v oblasti městské mobility (A6-0199/2009)	324	Cabrnoch, Duchoň, Ouzký, Strejček, Zahradil, Zvěřina	11	-	15	-
Zpráva Magora Imre Csibiho týkající se požadavků na ekodesign vztahujících se na výrobky se vztahem k energetice (A6-0096/2009)	394	Duchoň, Zahradil, Zvěřina	13	-	3	Fajmon
Zpráva Margarity Starkevičiūtė týkající se přeshraničních plateb ve Společenství (A6-0053/2009)	396	Duchoň, Fajmon, Škottová, Zahradil, Zvěřina	2	-	8	-
Zpráva Pervenche Berès týkající se systému střednědobé finanční pomoci platebním bilancím členských států (A6-0268/2009)	369	Duchoň, Fajmon, Škottová, Zahradil, Zvěřina	9	-	15	-
Zpráva Benoita Hamona týkající se zdanění příjmů z úspor v podobě úrokových plateb (A6-0244/2009)	351	Fajmon	27	-	20	Duchoň, Škottová, Zahradil, Zvěřina
Zpráva Cornelise Vissera týkající se společného systému DPH, pokud jde o daňové úniky spojené s dovozem a jinými přeshraničními plněními (A6-0189/2009)	349	-	32	Duchoň, Fajmon, Škottová, Zahradil, Zvěřina	2	-
Zpráva Anny Ibrisagic týkající se upevnění stability a prosperity v zemích západního Balkánu (A6-0212/2009)	305	Duchoň, Fajmon, Škottová, Zahradil, Zvěřina	35	-	8	-
Zpráva Angeliky Beer týkající se nešíření jaderných zbraní a budoucnosti Smlouvy o nešíření jaderných zbraní (A6-0234/2009)	271	Duchoň, Fajmon, Škottová, Zahradil, Zvěřina	38	-	29	-

Plénium EP ve dnech 4.–7. 5. 2009

Projednávaný návrh	Výsledek hlasování					
	Pro		Proti		Zdrželi se	
	Celkem	ODS	Celkem	ODS	Celkem	ODS
Zpráva Dimitriose Papadimoulise týkající se rekuperace benzinových par při čerpání pohonných hmot do osobních automobilů na čerpacích stanicích (A6-0208/2009)	598	Škottová, Vlasák	13	Cabrnoch, Fajmon	15	-
Zpráva Neila Parishe týkající se ochrany zvířat používaných pro vědecké účely (A6-0240/2009)	540	Cabrnoch, Ouzký, Škottová, Vlasák	66	-	34	Fajmon
Zpráva Anni Podimata týkající se uvádění spotřeby energie na energetických štítcích a v normalizovaných informacích o výrobku (A6-0146/2009)	566	Cabrnoch, Fajmon, Ouzký, Škottová, Vlasák	28	-	39	-
Zpráva Francisci Aguilar týkající se frekvenčních pásem vyhrazených pro mobilní komunikace (A6-0276/2009)	578	Fajmon, Ouzký, Vlasák, Zahradil, Zvěřina	15	-	32	-
Zpráva Astrid Lulling týkající se rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné (A6-0258/2009)	550	Škottová, Vlasák, Zahradil	14	-	57	Fajmon, Zvěřina
Zpráva Gabriely Stauner týkající se Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci (A6-0242/2009)	538	Fajmon, Vlasák	35	Škottová, Zahradil, Zvěřina	37	-
Zpráva Eugenijuse Maldeikise týkající se Programu na podporu hospodářského zotavení poskytnutím finanční pomoci Společenství na projekty v oblasti energetiky (A6-0261/2009)	526	Fajmon, Škottová, Vlasák, Zahradil, Zvěřina	64	-	14	-
Zpráva José Silvy Peneda týkající se obnovené sociální agendy (A6-0241/2009)	403	-	51	Fajmon, Škottová, Vlasák, Zahradil	12	-
Zpráva Barbary Dührkop týkající se Evropského uprchlického fondu na období 2008 až 2013 (A6-0280/2009)	646	Cabrnoch, Duchoň, Ouzký, Škottová, Vlasák, Zvěřina	22	Strejček	9	Fajmon
Zpráva Antonia Masipa Hidalgo týkající se minimálních norem pro přijímání žadatelů o azyl (A6-0285/2009)	431	Cabrnoch, Fajmon, Škottová, Zahradil	69	Vlasák	43	-

Zpráva Jeanine Hennis-Plasschaert týkající se žádostí o mezinárodní ochranu podaná v některém z členských států státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti (A6-0284/2009)	398	Cabrnoch, Fajmon, Škottová	56	-	65	-
Zpráva Nicolae Vlad Popy týkající se zřízení systému „Eurodac“ pro porovnávání otisků prstů (A6-0283/2009)	445	-	76	Cabrnoch, Fajmon, Škottová, Vlasák, Zahradil	8	-
Zpráva Jeana Lamberta týkající se zřízení Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu (A6-0279/2009)	467	Cabrnoch	42	Fajmon, Škottová, Vlasák, Zahradil	18	-
Zpráva Marie Gratie Pagano týkající se rozvoje prostoru trestního soudnictví v EU (A6-0262/2009)	427	Cabrnoch, Fajmon	49	Škottová, Vlasák, Zahradil	9	-
Zpráva Jean-Luca Dehaena týkající se institucionální rovnováhy v Evropské unii (A6-0142/2009)	363	-	93	Cabrnoch, Fajmon, Škottová, Vlasák, Zahradil	9	-
Zpráva Elmara Broka týkající se vývoje vztahů mezi Evropským parlamentem a vnitrostátními parlamenty v rámci Lisabonské smlouvy (A6-0133/2009)	379	-	65	-	16	Cabrnoch, Fajmon, Škottová, Vlasák, Zahradil

Plénium EP ve dnech 14.–17. 9. 2009

Projednávaný návrh	Výsledek hlasování					
	Pro		Proti		Zdrželi se	
	Celkem	ODS	Celkem	ODS		ODS
Zpráva Paola De Castra týkající se systému přímé podpory zemědělců v rámci SZP (AZ-0004/2009)	525	Zahradil	16	-	31	Cabrnoch, Fajmon, Kožušník, Strejček, Tošenovský, Vlasák
Zpráva Reimera Bögeho týkající se uvolnění prostředků z Fondu solidarity EU (A7-0008/2009)	581	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Zahradil	23	-	6	-
Zpráva Reimera Bögeho týkající se uvolnění prostředků z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci (AZ-0006/2009)	578	Cabrnoch, Češková, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Zahradil	26	Fajmon	12	-

Poznámky

1. Přehled obsahuje pouze ta hlasování, při nichž poslanci hlasovali na vyžádání po jménech.
2. Označení projednávaných návrhů vychází z pojmenování příslušných položek samotným EP. Možné inkonzistence v tomto směru je proto třeba přičíst na vrub této skutečnosti.

KALENDÁŘ NA ŘÍJEN 2009

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
			1	2
			Rada Neformální ECOFIN Neformální JHA	Rada Neformální ECOFIN Coreper I
			EP CONT, ENVI, PECH, PETI, SEDE	
5	6	7	8	9
EP BUDG, CULT, DEVE, EMPL, ENVI, ITRE, JURI, LIBE, REGI, TRAN	Rada Summit EU-Brazílie	Rada Coreper II Coreper I	Rada TTE	Rada TTE
	EP AFCO, AFET, BUDG, CULT, DEVE, ECON, EMPL, ENVI, IMCO, ITRE, JURI, LIBE, REGI, TRAN	EP Plénium	EP Plénium	
12	13	14	15	16
Rada EPSCO Trojka EU-Rusko (COARM)		Rada Neformální COMPETITIVENESS Coreper II Coreper I	Rada Neformální COMPETITIVENESS Trojka EU-Rusko (Terorismus) Trojka EU-Ukrajina	Rada Neformální COMPETITIVENESS Coreper I
EP AGRI, ITRE			EP AFET, ITRE, LIBE	
19	20	21	22	23
Rada AGRICULTURE AND FISHERIES	Rada AGRICULTURE AND FISHERIES ECOFIN	Rada ENVIRONMENT Coreper II Trojka EU-USA	Rada Coreper II	Rada Neformální EYC Coreper I
EP Plénium	EP Plénium	EP Plénium	EP Plénium	
26	27	28	29	30
		Rada Coreper I	Rada Evropská rada	Rada Evropská rada

SEZNAM ZKRATEK

ACER	Agency for the Cooperation of Energy Regulators (Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů)
AFCO	Constitutional Affairs Committee (Výbor EP pro ústavní záležitosti)
AFET	Foreign Affairs Committee (Výbor EP pro zahraniční věci)
AGRI	Agriculture and Rural Development Committee (Výbor EP pro zemědělství a rozvoj venkova)
AGRICULTURE AND FISHERIES	Agriculture and Fisheries Council (Rada pro zemědělství a rybolov)
AIMA	Alternative Investment Management Association (Asociace manažerů alternativního investování)
AKT	země Afriky, Karibiku a Tichomoří
ALDE	Group of the Alliance of Liberals and Democrats for Europe (Skupina Aliance liberálů a demokratů pro Evropu)
AWPL	Akcja Wyborcza Polaków na Litwie (Volební akce litevských Poláků)
BATs	Best Available Techniques (nejlepší dostupné techniky)
BEUC	Bureau Européen des Unions de Consommateurs (Evropský výbor spotřebitelských svazů)
BREF	Reference Document on Best Available Techniques (referenční dokument nejlepších dostupných technik)
BUDG	Budget Committee (Výbor EP pro rozpočet)
CEBS	Committee of European Banking Supervisors (Evropský výbor orgánů bankovního dohledu)
CEEP	European Centre of Employers and Enterprises (Evropské centrum zaměstnavatelů a podniků)
CEIOPS	Committee of European Insurance and Occupational Pensions Committee (Evropský výbor orgánů dozoru nad pojišťovnictvím a zaměstnaneckým penzijním pojištěním)
CEMR	Council of European Municipalities and Regions (Rada evropských obcí a regionů)
CESR	Committee of European Securities Regulators (Evropský výbor regulátorů trhů s cennými papíry)
COARM	Council Working Party on Conventional Arms Exports (Pracovní skupina Rady pro vývoz konvenčních zbraní)
COMPETITIVENESS	Competitiveness Council (Rada pro konkurenceschopnost (vnitřní trh, průmysl, výzkum))
Cons.	Conservative Party (Konzervativní strana)
CONT	Budgetary Control Committee (Výbor EP pro rozpočtovou kontrolu)
CSU	Christlich-Soziale Union (Křesťansko-sociální unie)
CULT	Culture and Education Committee (Výbor EP pro kulturu a vzdělávání)
ČR	Česká republika
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
DEVE	Development Committee (Výbor EP pro rozvoj)
DPH	daň z přidané hodnoty
DROI	Human Rights Committee (Podvýbor EP pro lidská práva)
EASO	European Asylum Support Office (Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu)
EBA	European Banking Authority (Evropský orgán pro bankovníctví)
ECB	Evropská centrální banka
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council (Rada pro hospodářské a finanční záležitosti)
ECON	Economic and Monetary Affairs Committee (Výbor EP pro hospodářství a měnu)
ECR	European Conservatives and Reformists Group (Evropská konzervativní a reformní skupina)
EFD	Europe of Freedom and Democracy Group (Skupina Evropa svobody a demokracie)
EGF	European Globalisation Adjustment Fund (Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci)
EHP	Evropský hospodářský prostor

EIOPA	European Insurance and Occupational Pensions Authority (Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění)
EMPL	Employment and Social Affairs Committee (Výbor EP pro zaměstnanost a sociální věci)
ENVI	Environment, Public Health and Food Safety Committee (Výbor EP pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin)
ENVIRONMENT	Environment Council (Rada pro životní prostředí)
EP	Evropský parlament
EPP	Group of the European People's Party (Christian Democrats) (Skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů))
EPP-ED	Group of the European People's Party – European Democrats) (Skupina Evropské lidové strany – Evropských demokratů))
EPS	Evropská politika sousedství
EPSCO	Employment, Social Policy, Health and Consumer Affairs Council (Rada pro zaměstnanost, sociální politiku, zdravotnictví a spotřebitelské záležitosti)
ERDF	European Regional Development Fund (Evropský fond regionálního rozvoje)
ES	Evropské společenství
ESD	Evropský soudní dvůr
ESFS	European System of Financial Supervisors (Evropský systém orgánů finančního dohledu)
ESMA	European Securities and Markets Authority (Evropský orgán pro cenné papíry a trhy)
ESRB	European Systemic Risk Board (Evropský výbor pro systémová rizika)
ETF	European Transport Workers' Federation (Evropská federace pracovníků v dopravě)
ETUC	European Trade Union Confederation (Evropská konfederace odborových organizací)
EU	Evropská unie
Eurima	European Insulation Manufacturers Association (Evropská asociace výrobců izolace)
EuroACE	European Alliance of Companies for Energy Efficiency in Buildings (Evropská asociace společností pro energetickou účinnost budov)
EVCA	European Private Equity and Venture Capital Association (Evropská asociace soukromého a rizikového kapitálu)
EYC	Education, Youth and Culture Council (Rada pro školství, mládež a kulturu)
FEMM	Women's Rights and Gender Equality Committee (Výbor EP pro práva žen a rovnost pohlaví)
FYROM	Former Yugoslav Republic of Macedonia (Bývalá jugoslávská republika Makedonie)
G20	skupina ministrů financí a guvernérů centrálních bank Argentiny, Austrálie, Brazílie, Kanady, Číny, Francie, Německa, Indie, Indonésie, Itálie, Japonska, Mexika, Ruska, Saudské Arábie, Jižní Afriky, Jižní Koreje, Turecka, Velké Británie, Spojených států amerických a EU)
GAERC	General Affairs and External Relations Council (Rada pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy)
Greens/EFA	Group of the Greens/European Free Alliance (Skupina Zelených/Evropské svobodné aliance)
GUE/NGL	Confederal Group of the European United Left – Nordic Green Left (Skupina Konfederace evropské sjednocené levice a severské zelené levice)
HDP	hrubý domácí produkt
ICTY	International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia (Mezinárodní trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii)
IMCO	Internal Market and Consumer Protection Committee (Výbor EP pro vnitřní trh a ochrana spotřebitelů)
INTA	International Trade Committee (Výbor EP pro mezinárodní obchod)
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control (integrováná prevence a omezování znečištění)
ISO	independent system operator (nezávislý systémový operátor)
ITO	independent transmission operator (nezávislý operátor přenosové sítě)
ITRE	Industry, Research and Energy Committee (Výbor EP pro průmysl, výzkum a energetiku)
JHA	Justice and Home Affairs Council (Rada pro spolupráci v oblastech justice a vnitra)
JURI	Legal Affairs Committee (Výbor EP pro právní záležitosti)
KDU-ČSL	Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová
KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy
LDD	Lijst Dedecker (Dedeckerova kandidátka)
LIBE	Civil Liberties, Justice and Home Affairs Committee (Výbor EP pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci)

LLRA	Lietuvos lenkų rinkimų akcija (Volební akce litevských Poláků)
MB	megabyte
MDF	Magyar demokrata fórum (Maďarské demokratické fórum)
Mercosur	Mercado Común del Sur (Jihoamerický společný trh)
MMF	Mezinárodní měnový fond
NA	non-attached (nezařazení)
NATO	North Atlantic Treaty Organization (Organizace Severoatlantické smlouvy)
ODS	Občanská demokratická strana
OSN	Organizace spojených národů
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
PECH	Fisheries Committee (Výbor EP pro rybolov)
PETI	Petition Committee (Výbor EP pro petice)
PiS	Prawo i Sprawiedliwość (Právo a spravedlnost)
REGI	Regional Development Committee (Výbor EP pro regionální rozvoj)
S&D	Group of the Progressive Alliance of Socialists and Democrats in the European Parliament (Skupina Progresivní aliance socialistů a demokratů v Evropském parlamentu)
SEDE	Security and Defence Subcommittee (Podvýbor EP pro bezpečnost a obranu)
SZBP	společná zahraniční a bezpečnostní politika
SZP	společná zemědělská politika
TB/LNKK	Tėvzemei un Brivibai/LNKK (Za vlast a svobodu – Lotyšská národní konzervativní strana)
TRAN	Transport and Tourism Committee (Výbor EP pro dopravu a cestovní ruch)
TTE	Transport, Telecommunications and Energy Council (Rada pro dopravu, telekomunikace a energetiku)
UCITS	Undertakings for Collective Investments in Transferable Securities (subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů)
UEAMPE	European Association of Craft, Small and Medium-Sized Enterprises (Evropská asociace živnostníků a malých a středních podniků)
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees (Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky)
USA	United States of America (Spojené státy americké)
UUP	Ulster Conservatives and Unionists (Ulsterská unionistická strana)

SLOVNÍČEK

Amsterodamská smlouva

Smlouva měnící do té doby platné znění Smlouvy o ES a Smlouvy o EU. Byla podepsána 2. 10. 1997, v platnost vstoupila 1. 5. 1999.

balík

Soubor legislativních návrhů uveřejněných v jeden okamžik. Není nezbytně nutné, aby spolu jednotlivé návrhy meritorně souvisely.

Černomořská synergie

Iniciativa pro regionální spolupráci EU a států ležících při pobřeží Černého moře (Arménie, Ázerbájdžán, Gruzie, Moldavsko, Ukrajina, Turecko a Rusko) zahájená v roce 2007 (viz také „Evropská politika sousedství“).

dohodovací výbor

Výbor zástupců Evropského parlamentu a Rady připravující (za mediace Komise) podklady pro třetí (poslední) čtení spolurozhodovací procedury, jež pak musejí obě instituce (dospěje-li dohodovací výbor k dohodě) přijmout, má-li navrhovaná legislativa vstoupit v platnost. Dohodovací výbor má omezený mandát 6 týdnů, prodloužit jej lze maximálně o 14 dní (viz také „Evropský parlament“, „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

Evropská politika sousedství

Též Evropská sousedská politika. Program prohlubování vztahů mezi EU a třetími státy ležícími v jejím sousedství oficiálně představený v květnu 2004. Zahrnuje státy, jež byly v rámci tzv. Barcelonského procesu součástí partnerství mezi EU a státy Středomoří, tj. státy severní Afriky (Alžírsko, Egypt, Maroko, Tunisko a nově také Libye) a Blízkého východu (Izrael, Jordánsko, Libanon, Palestina a Sýrie), a státy postsovětského prostoru (Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Moldavsko a Ukrajina).

Evropský parlament

Dříve též Společné (parlamentní) shromáždění. Od roku 1979 jediný přímo legitimovaný (volený) orgán EU, jenž by měl reprezentovat „evropské občany“. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně se člení na výbory, politicky na frakce. Minimálně jednou měsíčně (s výjimkou srpna) zasedá v plénu (viz také „Komise“ a „Rada“).

frakce

Seskupení politických stran na základě ideové spřízněnosti či dlouhodobé nadnárodní spolupráce. Působí v Evropském parlamentu (viz také „Evropský parlament“).

implementace

Proces přijímání norem, jež na úrovni členských států provádějí směrnice přijaté na úrovni EU (viz také „směrnice“).

kabotáž

Poskytování služeb vnitrostátní nákladní silniční přepravy zboží cizozemci, již pocházejí z některého z členských států EU.

Kjótský protokol

Protokol k Rámcové úmluvě Organizace spojených národů o klimatických změnách dojednaný v japonském Kjótu v prosinci 1997. Průmyslové země se v něm zavázaly prostřednictvím stanovení kvantitativních redukčních emisních cílů ke snížení emisí skleníkových plynů.

Komise

Evropská komise, dříve též Vysoký úřad. Reprezentant nadnárodního principu vládnutí v EU, v naprosté většině případů iniciátor legislativy EU. Funkcionálně se člení na generální ředitelství (tzv. DGs), zasedá alespoň jedenkrát týdně (viz také „Evropský parlament“ a „Rada“).

komitologie

Souborné označení pro výbory, jimiž si Rada udržuje kontrolu nad Komisí, ve věci pravomocí, které na ni delegovala (viz také „Komise“ a „Rada“).

komunitarizace

Proces odstraňování prvků mezivládní spolupráce ve prospěch prvků nadnárodních. V legislativním procesu se týká např. rozšiřování legislativního monopolu Komise, spolurozhodovací procedury či odstraňování jednomyslného hlasování v Radě ve prospěch kvalifikované většiny (viz také „Komise“, „kvalifikovaná většina“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

konzultace

Těž konzultační procedura. Druhá nejčastější legislativní procedura v EU, při níž je Rada nad Evropským parlamentem zvýhodněna (jeho názor nemusí brát v úvahu) (viz také „Evropský parlament“, „Rada“, „společný postoj“ a „spolurozhodování“).

kvalifikovaná většina

Pojem známý především z hlasování v Radě. Pro přijetí konkrétního opatření je nezbytné získat nadpoloviční většinu členů (Rady nebo jiného orgánu) a přibližně 70% vážených hlasů (přibližně proto, že např. při rozšiřování EU o nové členské státy dochází k jejich „převažování“). Nově se prosazujícím a prozatím „doplňkovým“ kritériem je populace, resp. to, zda kvalifikovaná většina popsaných parametrů reprezentuje také určité procento populace EU (Smlouva z Nice uvádí 62%) (viz také „Rada“).

nařízení

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje (resp. zpravidla z definice ani nepovoluje) žádnou další intervenci (viz také „směrnice“).

Pakt stability a růstu

Dokument mající zajistit, že členské státy budou dodržovat rozpočtovou disciplínu i po zavedení jednotné měny euro. Sestává z rezoluce Evropské rady přijaté v červnu 1997 a dvou nařízeních z července 1997. V červnu 2005 byla pravidla Paktu rozvolněna.

Rada

Rada EU nebo také Rada ministrů. Reprezentant mezivládního („národního“) principu vládnutí v EU. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně je tvořena Evropskou radou (summitem), devíti resortními radami a Výborem stálých zástupců (tzv. Coreper). Zasedá podle potřeby, summity se konají minimálně čtyřikrát ročně (viz také „Evropský parlament“ a „Komise“).

Schengenské dohody

Souhrnné označení pro dva smluvní dokumenty: Schengenskou dohodu o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích z roku 1985 a Schengenskou prováděcí úmluvu z roku 1990.

směrnice

Výsledek legislativního procesu v EU. Specifická právní norma, jež je v zásadě závazná pouze z hlediska výsledku. Zpravidla vyžaduje prováděcí normu (zákon, vyhlášku), již jsou povinny přijmout všechny členské státy (viz také „nařízení“).

společný postoj

Výsledek prvního čtení spolurozhodovací procedury v Radě (viz také „Rada“ a „spolurozhodování“).

spolurozhodování

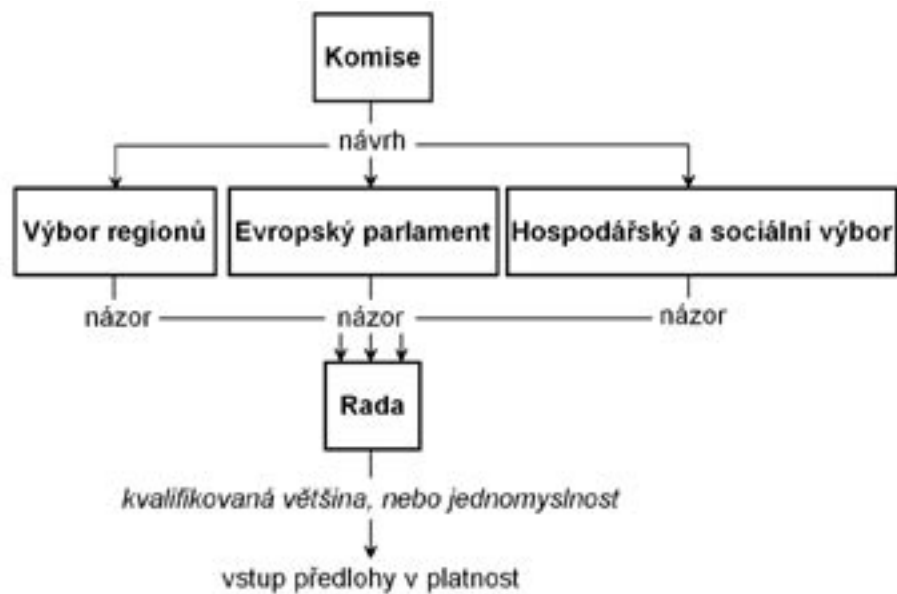
Těž spolurozhodovací procedura. Nejčastější legislativní procedura v EU, na níž se rovným dílem podílí Evropský parlament i Rada (viz také „Evropský parlament“, „konzultace“, „Rada“ a „společný postoj“).

unbundling

Termín, jež lze přeložit jako „rozdělení“. V souvislosti s liberalizací energetických trhů je často používán pojem „vlastnický unbundling“ či „právní unbundling“, jenž označuje právní oddělení produkce od distribuce a obchodu s energetickými zdroji.

SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR

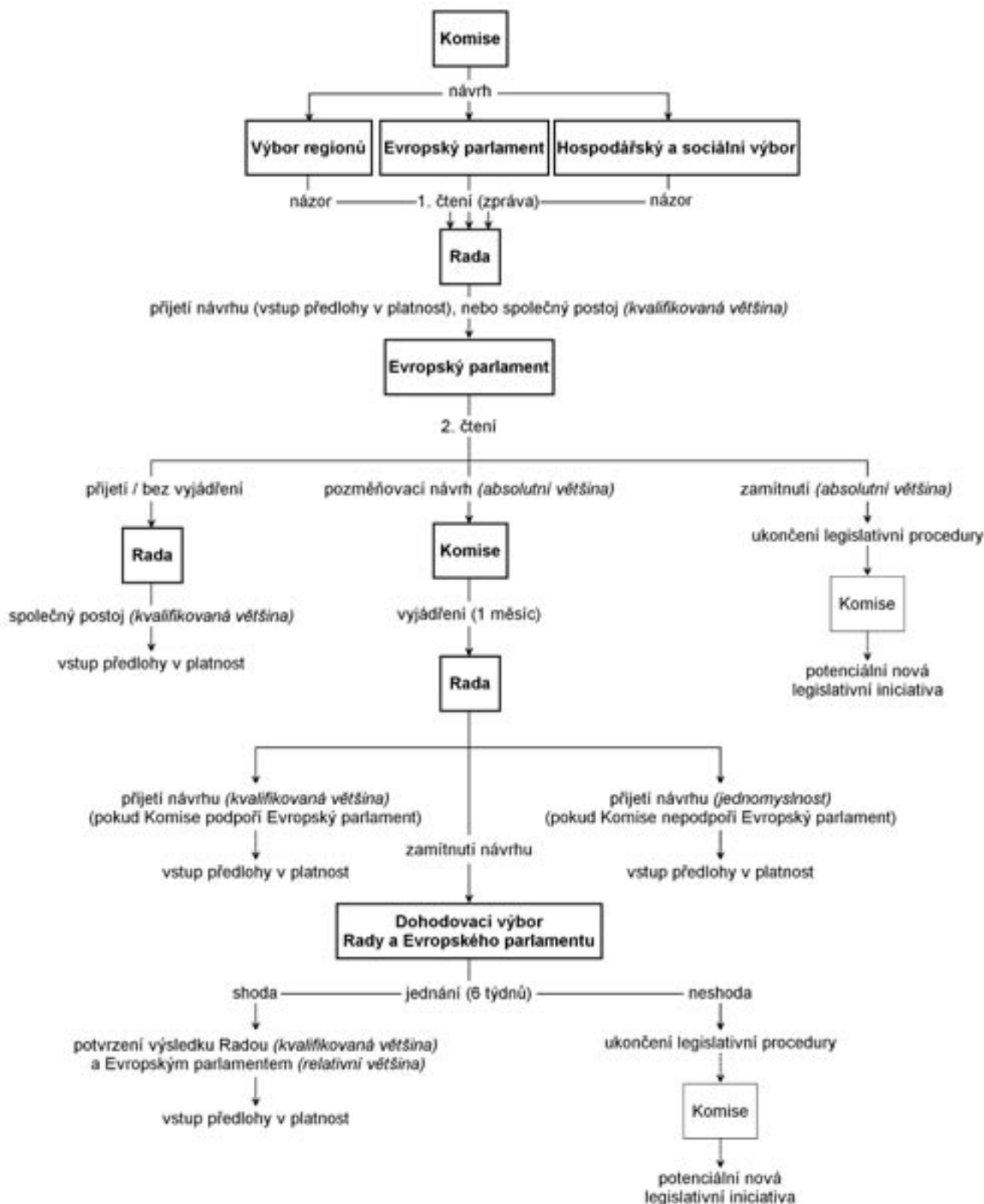
Schéma konzultační procedury

Poznámky

1. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
2. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky není stanovena.
3. Uvedené schéma je jen orientační.

Schéma spolurozhodovací procedury

Poznámky

1. V případě nesplnění požadovaných podmínek legislativního procesu (a v případě neexistence alternativního postupu) projednávání návrhu končí.
2. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
3. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky činí tři měsíce (není-li uvedeno jinak). Po dohodě Rady a Evropského parlamentu ji lze prodloužit o třetinu.
4. Procedura se vyznačuje intenzivní komunikací mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry. Uvedené schéma je jen orientační.